

CONTIDOS MÍNIMOS E ELEMENTOS DE CUALIFICACIÓN

DEPARTAMENTO DE XEOGRAFÍA E HISTORIA

IES A SARDIÑEIRA, A CORUÑA

CURSO: 2021-2022

ÍNDICE

1. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA DE 1ºESO P. 3
2. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA DE 2ºESO P. 14
3. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA DE 3ºESO P. 25
4. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA DE 4ºESO P. 34
5. HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO DE 1ºBAC P. 51
6. HISTORIA DE ESPAÑA DE 2ºBAC P.66
7. HISTORIA DE ARTE DE 2ºBAC P.88
8. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIAP. 111

9. REFORZO E RECUPERACIÓN DAS APRENDIZAXES NON ADQUIRIDAS O CURSO ANTERIOR P. 116
10. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS P. 118
11. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES P. 119
12. PAUTAS QUE DE XEITO XERAL ADOPTA O DEPARTAMENTO ANTE UNHA POSIBLE ENSINANZA SEMIPRESENCIAL OU NON PRESENCIAL P. 122

1. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA DE 1ºESO

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.

1. Identificar e localizar os trazos físicos máis destacados (relevo, clima, vexetación) que configuran os grandes medios naturais do mundo, Europa, España e Galiza.
2. Analizar algúns exemplos representativos das paisaxes naturais e das transformadas pola actividade humana
3. Identificar e localizar/situar nun mapa mudo os principais estados do mundo.
4. Ordenar e representar graficamente algún aspecto significativo da vida humana ao longo de diferentes etapas históricas: sociedades prehistóricas, sociedades urbanas, sociedades clásicas.
5. Diferenciar unha sociedade paleolítica e unha neolítica
6. Localizar nun mapa a ubicación das civilizacións urbanas antigas.
7. Ser quen de indicar algúns dos elementos básicos das sociedades antigas clásicas.
8. Ser capaz de definir conceptos elementais.

9. Identificar e ser capaz de indicar algunha característica da arte dos períodos prehistórico, antigo e clásico.

1. CONTIDOS SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN. MINIMOS

1º TRIMESTRE

Mapas físicos e políticos de Europa, España e Galicia.

Bloque 1. O medio físico (contidos entre)

A Terra: a Terra no Sistema Solar- Unidades do relevo do espazo xeográfico europeo.

2º TRIMESTRE

Mapas físicos e políticos de África e Asia.

Bloque 1. O medio físico (contidos entre)

Conxuntos bioclimáticos do espazo xeográfico europeo- Medio natural: áreas e problemas ambientais.

Bloque 3. A Historia (contidos só da Prehistoria, comprendidos entre)

Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia- Prehistoria galega: megalitos e petroglifos.

3º TRIMESTRE

Mapas Físicos e Políticos de América e Oceanía

Bloque 3. A Historia (Contidos da Idade Antiga ata Mundo Clásico: Grecia e Roma).

Idade Antiga: primeiras civilizacións urbanas. Mesopotamia e Exipto. Sociedade, economía e política.- Península Ibérica: pobos prerromanos; Hispania romana; Gallaecia. Proceso de romanización. A cidade e o campo.

CONTIDOS MÍNIMOS

1º TRIMESTRE

Mapas físicos e políticos de Europa, España e Galicia

Bloque 1. O medio físico

A Terra: a Terra no Sistema Solar.

- Definición de universo.
- Identificación da forma do noso planeta.
- Identificación e localización do Ecuador e dos hemisferios.
- Os movementos da Terra: duración e características.

Representación da Terra. Escala e linguaxe cartográfica.

- Os mapas: lectura. Tipos de mapas xeográficos.
- A escala e a proxección: que son, para que serven.

Proxeccións e sistemas de coordenadas.

Localización. Latitude e lonxitude

- Identificación e localización do Ecuador, meridiano de Greenwich e hemisferios.
- Definición, identificación e localización de paralelos e meridianos.
- Definición, comprensión e localización cartográfica da lonxitude e latitude.

Trazos principais do relevo do mundo.

- Localización cartográfica dos principais accidentes topográficos.
- Planisferios físicos (Europa, Galicia e España).

Medio físico de Europa, Galicia e España: relevo e hidrografía.

- Localización e enumeración de dos continentes, océanos, illas,...
- Traballo cos mapas físicos e políticos de Europa, España e Galicia.

2º TRIMESTRE (mínimos)

Mapa físico e político de África e Asia

Clima: elementos e factores. Diversidade climática no mundo.

- Definición de tempo, clima e atmosfera.
- Principais factores que explican as diferenzas de temperatura da Terra.

Conxuntos bioclimáticos do espazo xeográfico europeo.

- Localización básica nun mapa dos diferentes tipos de clima europeos.
- Localización básica nun mapa dos diferentes tipos de clima da Península Ibérica e Galicia.

Medio natural: áreas e problemas ambientais.

2º TRIMESTRE (mínimos de Historia)

Bloque 3. A Historia (só Prehistoria)

- A Prehistoria no eixo cronolóxico: interpretación de eixos cronolóxicos sinxelos.
- Fontes históricas da Prehistoria.
- Cambio e continuidade na Prehistoria.
- Tempo histórico na Prehistoria.
- Vocabulario histórico e artístico da Prehistoria .

Prehistoria:

- Evolución das especies e a hominización: Definición e rasgos fundamentais do proceso de hominización.
- Paleolítico: etapas; características das formas de vida.
- Neolítico: revolución agraria e expansión das sociedades humanas; sedentarismo; artesanía e comercio; organización social.
- Características básicas da Idade dos Metais
- Prehistoria galega: megalitos e petróglifos
- Restos materiais e artísticos: manifestacións de Galicia e P.I.

3º TRIMESTRE (mínimos)

Mapas Físicos e Políticos de América e Oceanía

Periodización da Idade Antiga: a Idade Antiga no eixo cronolóxico

Idade Antiga:

- Primeiras civilizacións urbanas. Mesopotamia e Exipto. Visión xeral.
- Invención da escritura: importancia
- Relixión exipcia.
- Arte en Mesopotamia e Exipto.

Mundo Grego:

- As polis gregas: Aportacións políticas: definicións de Polis e democracia.
- A Polis e a democracia ateniense: a figura de Pericles.
- Expansión comercial e política das polis gregas: Localización no mapa.
- Imperio de Alexandre Magno e os seus sucesores: helenismo: Localización no mapa do Imperio.
- Grecia e o helenismo: cultura.

Roma.

- Localización espazo-temporal do mundo romano ao longo da súa historia (monarquía, república e Imperio).
- Definición de Monarquía, república e Imperio.
- A romanización.
- A sociedade romana: patricios-plebeos, libres-escravos.
- A economía: comercio, agricultura,...
- As cidades.
- Cristianismo: Orixe, expansión e importancia.
- Crise do Imperio.
- Arte romana.

Roma na Península Ibérica:

- Pobos prerromanos: Localización espazo-temporal xeral.
- Hispania romana e Gallaecia: proceso de romanización: localización espazo-temporal e pegadas na actualidade.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos de avaliación utilizados serán:

- *A observación sistemática d@ alumn@.* Permítenos seguir o ritmo da clase en canto á adquisición dos contidos conceptuais e, sobre todo, avaliar aspectos como o interese pola materia, hábitos de traballo, esforzo, curiosidade, colaboración co grupo ou as actitudes sociais tan relevantes como a convivencia,

a tolerancia, a solidariedade, respecto polas intervencións e opinións d@s compañeir@s e a participación crítica.

- *As probas*, que teñen o mesmo carácter que as actividades de desenvolvemento das U.D. e polo tanto adoptarán formulacións semellantes, reflectirán unicamente os contidos traballados. Así que calquera das actividades que se presentan é susceptible de ser, ao mesmo tempo, actividades de aprendizaxe e de avaliación.

En calquera caso, as probas incluírán preguntas de distinto tipo (localización, ordenamento cronolóxico, definición de conceptos, desenvolvemento dun tema, preguntas breves que permitan comprobar o grado de comprensión acadado, relacións, análise e interpretación de datos, gráficos, esquemas ou imaxes, comentarios de texto, preguntas tipo test, diferenciación causas/consecuencias....) . Valoraranse os contidos, pero tamén o modo de expoñelos, o vocabulario utilizado, a capacidade de organización, a redacción e a corrección ortográfica.

- *Os traballos de clase e os traballos voluntarios*. Tanto de grupo como de tipo individual, permiten un seguimento do nivel de organización que van acadando @s alumn@s: busca de fontes, organización dun guión, planificación dos pasos a seguir, corrección do emprego de información gráfica ou estatística, etc. Alternaranse os traballos escritos coa exposición oral e uso de formatos dixitais.
- *O caderno de clase*. Proporcionáanos información acerca do cumprimento das tarefas e a súa corrección. Pero tamén acerca da súa organización e seguimento da materia e do acontecido na aula. Valorarase especialmente nos dous primeiros cursos da ESO.
- *Saídas escolares*. Valorarase o seu aproveitamento e actitude nas mesmas.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE EN 1º ESO.

Os indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino aparecen nas táboas que aparecen a continuación. Divídense en **ESCASO, BÁSICO, SATISFACTORIO, MOI AVANZADO, e**

EXCELENTE, e teñen en conta a avaliación dun exáme, a resolución de exercicios de clase e a realización de traballos escritos por parte do alumnado. Para avaliar a práctica docente teremos en conta a planificación, a motivación do alumnado, o desenvolvemento da materia, e o seguimento da avaliación.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO EN 1º ESO

AVALIACIÓN DUN EXAME EN 1º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Precisión nas respostas	Todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión	Case todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	Poucas respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas non desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión
Presentación	Todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	Case todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	A maioría das respostas están presentadas con limpeza e pulcritude	Poucas respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	A maioría das respostas non están presentadas con limpeza e

					pulcritud e.
Nº de preguntas respondidas	Todas as preguntas están respondidas.	Respondeu polo menos o 90% das preguntas.	Respondeu polo menos o 70% das preguntas.	Respondeu polo menos o 50% das preguntas.	Respondeu menos do 50% das preguntas.
Gramática e ortografía	Non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Case non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Hai dous erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto ten algunha dificultade para entenderse.	Hai tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto enténdese con dificultade	Hai máis de tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto non se entende.

RESOLUCIÓN INDIVIDUAL DE EJERCICIOS EN 1º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Nº ejercicios resoltos	Realiza o 90 % dos exercicios que se propoñen.	Realiza entre o 90 e o 80% dos exercicios que se propoñen	Realiza entre o 80 e o 70% dos exercicios que se propoñen	Desenvolve o procedement o, detállao, non o organiza e obtén o resultado correcto.	Realiza menos do 60% dos exercicios que se propoñen

					en.
	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSIC O	ESCAS O
Procedem ento e resultado s	Desenvolv e o procedeme nto,	Desenvolve o procedemento, detállao,	Desenvolve o procedemento, detállao,	Desenvolve o procedemento e obtén	Non desenvo lve

dos exercici os resoltos	detállao, preséntao organizadame nte e obtén o resultado correcto	preséntao pouco organizado e obtén o resultado correcto.	non o organiza e obtén o resultado correcto.	o resultado correcto.	o procede- mento e non obtén o resultad o correcto.
---	--	---	---	--------------------------	--

REDACCIÓN E PRESENTACIÓN DE TRABALLOS ESCRITOS EN 1º ESO

	EXCELE NTE	MOI AVANZADO	SATISFACTOR IO	BÁSI CO	ESCA SO
Redacción	O traballo está ben estruturado e cumpre na súa totalidade coa estrutura de in- trodución, de- senvolveme nto e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 80% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de intro- ducción, desenvolvemento e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 50% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de intro- ducción, desenvolvemento e conclusión.	O traballo está ben estruturado nun 50% pero non cum- pre coa estrutura de introdución, desen- volvemento e con- clusión	O traballo non está es- tructurad o e ten introdu- ción,dese n- volveme nto e conclusi ón
Ortografía	O texto non presenta erros ortográficos os (puntuaci ón, acentuaci ón e	O texto ten menos de 3 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten entre 4 e 6 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gra- mática).	O texto ten entre 6 e 10 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática)	O texto ten máis de 10 erros ortográficos.

	gramática)				
Extensión	O exercicio escrito adáptase á extensión esixida (2, 3 ou 4 páxinas).	O exercicio escrito presenta media páxina máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta unha páxina máis da extensión esixida	O exercicio escrito presenta dúas páxinas máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta máis de dúas páxinas da extensión esixida.
Contido	Trátase o contido que se pediu.	Nalgúns parágrafos non se trata nada do contido que se pediu	Un 60% do texto non ten relación co contido que se pediu.	Algúns parágrafos fan alusión ao tema pedido.	Só se menciona o tema pedido, pero non se trata
Argumentación de ideas	Presenta ideas ben argumentadas e sen erros	Presenta ideas ben argumentadas pero con algún erro.	Presenta ideas que argumenta con debilidade.	Presenta ideas sen argumentar.	Non presenta ideas e as que presenta non están argumentadas
	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Presentación e limpeza	O traballo está presentado	O traballo está presentado con pulcritude pero ten	O traballo está presentado con pulcritude pero ten	O traballo ten dobreces e máis de tres	O traballo está presentado

	con pulcritude e lim- peza	un risco	dous ou tres riscos	riscos.	tado con un gran número de dobreces e riscos.
--	-------------------------------------	----------	---------------------	---------	--

AVALIACIÓN

1º ESO:

- A nota de cada avaliación, así como a nota final comporase en base non só aos coñecementos da materia en sí, senón tamén ao traballo realizado na clase así como a entrega das tarefas encomendadas, ao seu comportamento, interese e participación na clase. Terase tamén en conta o progreso e mellora na adquisición das competencias.
- Entre un 70% e un 80% corresponderá aos contidos e estándares de aprendizaxe esixidos, e entre un 20 e un 30% ao traballo, participación e actitude tanto respecto á materia como ao grupo.
- Copiar nun exame por calquera procedemento será considerado grave e dito exame anulado e cualificado cun 0.
- Haberá probas de recuperación para a 1ª e 2ª avaliación e a súa nota terase en conta para a avaliación final.
- A cualificación na Avaliación Final Ordinaria será o resultado da media das notas obtidas en cada avaliación ou, se é o caso, das notas das probas de recuperación
- A Avaliación Final Extraordinaria consistirá nunha proba escrita dunha serie de preguntas semellantes ás realizadas durante o curso. Nela deberán acadar os contidos mínimos esixibles e será o único que se terá en conta para aprobar. A proba cualificarase de 0 a 10 puntos, sendo necesario obter unha cualificación mínima de 5 puntos para superala.

2. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA 2ºESO

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

1. Identificar e describir os aspectos socioeconómicos, políticos e ideolóxicos das sociedades feudais e ser quen de identificar os elementos fundamentais dos estilos artísticos medievais.
2. Ordenar cronoloxicamente algún aspecto significativo da vida humana ao longo da Idade Media, atendendo sobre todo a aspectos relacionados coa Península Ibérica e Galiza
3. Ser quen de definir conceptos elementais de carácter histórico.
4. Identificar e localizar os trazos físicos máis destacados (relevo, clima, vexetación) que configuran os grandes medios naturais do mundo, Europa, España e Galiza.
5. Analizar algúns exemplos representativos das paisaxes naturais e das transformadas pola actividade humana
6. Coñecer a distribución da poboación no mundo, diferenciando zonas segundo a densidade, dinámica e estrutura de poboación. Coñecer os conceptos de superpoboación, migración e avellentamento.
7. Coñecer as grandes áreas urbanas e os problemas que plantexan.

CONTIDOS: SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN. MINIMOS

1º, 2º, 3º TRIMESTRE

Repaso dos mapas físicos e políticos.

1º TRIMESTRE

Bloque 1 “*Medio físico*”

Bloque 2 “*O espazo humano*”

Contidos comprendidos entre a poboación mundial (europea, española e galega) ata o proceso de urbanización do planeta

2º TRIMESTRE

Bloque 2 “*O espazo humano*”

Do proceso de urbanización no planeta ata Principais retos e problemas ambientais en España.

Bloque 3. “*A historia*”

Contidos comprendidos entre: Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia ata Caída do Imperio Romano en Occidente: división política e invasións xermánicas. Imperio Bizantino e reinos xermánicos. Islam e arte islámica.

3º TRIMESTRE

Bloque 3. “*A historia*”

- Feudalismo.
- Islam. Península Ibérica: invasión musulmá. Evolución de Al-Andalus e dos reinos cristiáns.
- Reconquista e repoboación.
- Expansión comercial europea e recuperación das cidades. Crise da baixa Idade Media: a ‘Peste Negra’ e as súas consecuencias. Arte románica e gótica.

CONTIDOS MÍNIMOS

1º, 2º, 3º TRIMESTRE

Repaso dos mapas físicos e políticos do mundo e continentais.

1º TRIMESTRE

Bloque 1 “*Medio físico*”

- Localización. Latitude e lonxitude.
- Características xerais do medio físico de España e de Galicia.
- Clima: elementos e factores. Diversidade climática peninsular (Galicia).
- Diversidade de paisaxes: Península Ibérica e Galicia.
- Medio natural e problemas ambientais en España.

Bloque 2 “*O espazo humano*”

- Poboación mundial: modelos demográficos e movementos migratorios.
- Poboación europea: distribución e evolución.
- Poboación española e galega. Movementos migratorios.

2º TRIMESTRE

Bloque 2 “*O espazo humano*”

- Proceso de urbanización no planeta.
- A cidade en Europa, España e en Galicia.

Bloque 3. “*A historia*”

- Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia.
- Fontes históricas e tempo histórico.
- Vocabulario básico histórico e artístico.
- Idade Media: concepto e as subetapas (alta, plena e baixa Idade Media).
- Caída do Imperio Romano en Occidente: trazos xerais das invasións xermánicas, Imperio Bizantino e reinos xermánicos.
- O Islam: unha visión xeral (incluída a arte).

3º TRIMESTRE

Bloque 3. *A historia*

- Feudalismo.
- Islam na Península Ibérica: Al-Andalus e dos reinos cristiáns.
- Reconquista e repoboación: trazos fundamentais.
- Xeneralidades da expansión comercial europea e recuperación das cidades.
- Crise da baixa Idade Media: a ‘Peste Negra’ e as súas consecuencias.

Arte románica e gótica.

PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos de avaliación utilizados serán:

- *A observación sistemática d@ alumn@.* Permítenos seguir o ritmo da clase en canto á adquisición dos contidos conceptuais e, sobre todo, avaliar aspectos como o interese pola materia, hábitos de traballo, esforzo, curiosidade, colaboración co grupo ou as actitudes sociais tan relevantes como a convivencia, a tolerancia, a solidariedade, respecto polas intervencións e opinións d@s compañeir@s e a participación crítica.

- *As probas,* que teñen o mesmo carácter que as actividades de desenvolvemento das U.D. e polo tanto adoptarán formulacións semellantes, reflectirán unicamente os contidos traballados. Así que calquera das actividades que se presentan é susceptible de ser, ao mesmo tempo, actividades de aprendizaxe e de avaliación.

En calquera caso, as probas incluírán preguntas de distinto tipo (localización, ordenamento cronolóxico, definición de conceptos, desenvolvemento dun tema, preguntas breves que permitan comprobar o grado de comprensión acadado, relacións, análise e interpretación de datos, gráficos, esquemas ou imaxes, comentarios de texto, preguntas tipo test, diferenciación causas/consecuencias....) e constarán dunha parte teórica e outra práctica. Valoraranse os contidos, pero tamén o modo de expoñelos, o vocabulario utilizado, a capacidade de organización, a redacción e a corrección ortográfica.

- *Os traballos de clase e os traballos voluntarios.* Tanto de grupo como de tipo individual, permiten un seguimento do nivel de organización que van acadando @s alumn@s: busca de fontes, organización dun guión, planificación dos pasos a seguir, corrección do emprego de información gráfica ou estatística, etc. Alternaranse os traballos escritos con outros de exposición oral e en formatos dixitais.
- *O caderno de clase.* Proporcionanos información acerca do cumprimento das tarefas e a súa corrección. Pero tamén acerca da súa organización e seguimento da materia e do acontecido na aula. Valorarase especialmente nos dous primeiros cursos da ESO.
- *Saídas escolares.* Valorarase o seu aproveitamento e actitude nas mesmas.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Os indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino aparecen nas táboas que aparecen a continuación. Divídense en **ESCASO, BÁSICO, SATISFACTORIO, MOI AVANZADO, e EXCELENTE**, e teñen en conta a avaliación dun exame, a resolución de exercicios de clase e a realización de traballos escritos por parte do alumnado. Para avaliar a práctica docente teremos en conta a planificación, a motivación do alumnado, o desenvolvemento da materia, e o seguimento da avaliación.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO

AVALIACIÓN DUN EXAME EN 2º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Precisión nas respostas	Todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión	Case todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	Poucas respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas non desenvolve o tema con claridade, precisión e concisión
Presentación	Todas as	Case todas as	A maioría das	Poucas	A

ón	respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	respostas están presentadas con limpeza e pulcritude	respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	maioría das respostas non están presentad as con limpeza e pulcritud e.
-----------	---	---	---	---	--

Nº de preguntas respondidas	Todas as preguntas están respondidas.	Respondeu polo menos o 90% das preguntas.	Respondeu polo menos o 70% das preguntas.	Respondeu polo menos o 50% das preguntas.	Respondeu polo menos o 50% das preguntas.
Gramática e ortografía	Non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Case non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Hai dous erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto ten algunha dificultade para entenderse.	Hai tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto enténdese con dificultade	Hai máis de tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto non se entende.

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Nº exercicios resoltos	Realiza o 90 % dos exercicios que se propoñen.	Realiza entre o 90 e o 80% dos exercicios que se propoñen	Realiza entre o 80 e o 70% dos exercicios que se propoñen	Desenvolve o procedemento, detállao, non organiza e obtén o resultado correcto.	Realiza menos do 60% dos exercicios que se propoñen.
Procedemento e resultados dos exercicios resoltos	Desenvolve o procedemento, detállao, preséntao organizadamente e obtén o resultado correcto	Desenvolve o procedemento, detállao, preséntao pouco organizado e obtén o resultado correcto.	Desenvolve o procedemento, detállao, non organiza e obtén o resultado correcto.	Desenvolve o procedemento e obtén o resultado correcto.	Non desenvolve o procedemento e non obtén o resultado correcto.

REDACCIÓN E PRESENTACIÓN DE TRABALLOS ESCRITOS EN 2º ESO

	EXCELENT	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
--	----------	--------------	---------------	--------	--------

	E				
Redacción	O traballo está ben estruturado e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 80% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 50% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión.	O traballo está ben estruturado nun 50% pero non cumpre coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo non está estruturado e ten introdución, desenvolvemento e conclusión
Ortografía	O texto non presenta erros	O texto ten menos de 3 erros ortográficos	O texto ten entre 4 e 6 erros ortográficos	O texto ten entre 6 e 10 erros	O texto ten máis de 10

	ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	(puntuación, acentuación e gramática).	(puntuación, acentuación e gramática).	ortográficos (puntuación, acentuación e gramática)	erros ortográficos.
Extensión	O exercicio escrito adáptase á extensión esixida (2, 3 ou 4 páxinas).	O exercicio escrito presenta media páxina máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta unha páxina máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta dúas páxinas máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta máis de dúas páxinas da extensión esixida.
Contido	Trátase o contido que se pediu.	Nalgúns parágrafos non se trata nada do contido que se pediu.	Un 60% do texto non ten relación co contido que se pediu.	Algúns parágrafos fan alusión ao tema pedido.	Só se menciona o tema pedido, pero non se trata
Argumentación de ideas	Presenta ideas ben argumentadas e sen erros.	Presenta ideas ben argumentadas pero con algún erro.	Presenta ideas que argumenta con debilidade.	Presenta ideas sen argumentar.	Non presenta ideas e as que presenta non están argumentadas.
Presentación	O traballo	O traballo está	O traballo está	O traballo ten	O

n e limpeza	está presentado con pulcritude e limpeza	presentado con pulcritude pero ten un risco	presentado con pulcritude pero ten dous ou tres riscos	dobreces e máis de tres riscos.	traballo está presentad o con un gran número de dobreces e riscos.
--------------------	--	---	--	---------------------------------------	--

Caderno do alumno/a. Os alumnos realizarán nel as actividades correspondentes ao traballo programado para cada un dos temas a desenvolver na aula e as tarefas encargadas para completar na casa. Tamén anotarán conclusións, resúmenes, esquemas e notas dos contidos impartidos polo profesor. Na ESO terán a mesma consideración as actividades realizadas no seu ordenador polos alumnos e enviadas ao profesorado para a súa corrección. Valorarase o caderno dacordo coa seguinte rúbrica (TENDO EN CONTA QUE O CADERNO É UN ELEMENTO MÁIS A TER EN CONSIDERACIÓN NO 20% DA NOTA QUE AVALÍA ELEMENTOS DIFERENTES AOS EXAMES):

Actividades do caderno	Ten feitos todos os exercicios con contidos de ampliación. (5 puntos)	Ten feitos todos os exercicios. (4 puntos)	Faltan exercicios. (2 puntos)	Non ten exercicios. (0 puntos)
Corrección de exercicios	Ten todos os exercicios corrixidos. (3 puntos)	Ten algún exercicio sen corrixir. (2 puntos)	Ten máis da metade dos exercicios sen corrixir. (1 punto)	Non ten ningún exercicio corrixido. (0 puntos)
Presentación	Excecente (2 puntos)	Boa (1,5 puntos)	Regular (1 punto)	Mala (0 puntos)

AVALIACIÓN

- A nota de cada avaliación, así como a nota final comporase en base non só aos coñecementos da materia en sí, senón tamén ao traballo realizado na clase así como a entrega das tarefas encomendadas, ao seu comportamento (o mal comportamento poderá baixar ata 1 punto da

nota final da avaliación), interese e participación na clase. Terase tamén en conta o progreso e mellora na adquisición das competencias.

- O 90% da nota final de cada unha das tres avaliacións corresponderá a nota media dos exames parciais .
- O 10% restante corresponderá ás actividades diarias de aula e aos traballos escritos que se puideran poñer nas diferentes avaliacións.
- Os exames de recuperación das tres avaliacións faranse a finais de curso. Farase un exame de recuperación por cada unha das avaliacións suspensas.
- A cualificación na Avaliación Final Ordinaria será o resultado da media das notas obtidas en cada avaliación ou, se é o caso, das notas das probas de recuperación. O nota redondearase á alza a partir do medio punto (4,5 =5; 6,5 =7 pero 4,4 =4).
- A Avaliación Final Extraordinaria consistirá nunha proba escrita dunha serie de preguntas semellantes ás realizadas durante o curso. Nela deberán acadar os contidos mínimos esixibles e será o único que se terá en conta para aprobar. A proba cualificarase de 0 a 10 puntos, sendo necesario obter unha cualificación mínima de 5 puntos para superala.

Copiar nun exame por calquera procedemento será considerado grave e dito exame anulado e cualificado cun 0.

3. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA 3ºESO

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN

1. Ser quen de ordenar e representar graficamente en eixes cronolóxicos algúns feitos e/ou personaxes especialmente relevantes da historia moderna. Sincronía e Diacronía
2. Ser capaz de identificar e describir algúns aspectos significativos da realidade socioeconómica, política e ideolóxica das sociedades modernas.
3. Ser quen de establecer algunhas diferenzas e semellanzas entre aspectos especialmente relevantes (protestantismo / catolicismo; absolutismo / parlamentarismo...)

4. Ser capaz de distinguir entre causas e consecuencias, e indicar algunhas causas e consecuencias de feitos especialmente significativos (causas da decadencia hispana no XVII, consecuencias do descubrimento de América)
5. Ser capaz de transmitir algunha información sobre o papel de Galiza dentro da monarquía hispánica.
6. Ser quen de identificar e indicar algunha característica da arte dos períodos renacentista e barroco.
7. Ser quen de distinguir os grandes espazos xeopolíticos mundiais. Especialmente no referente a Países desenvolvidos e Países menos desenvolvidos.
8. Coñecer, indicando algunha característica, os principais organismos de decisión económica mundial.
9. Diferenciar claramente unha Ditadura dun sistema político Democrático, e as súas consecuencias para os cidadáns..
10. Ser quen de enumerar as principais institucións da UE, describindo a grandes rasgos o seu funcionamento
11. Entender, nas súas liñas básicas, a estrutura autonómica do Estado Español.
12. Ser capaz de distinguir os distintos sectores produtivos, e de explicar os cambios evolutivos nos mesmos a través do tempo, e o por que da terciarización actual.
13. Diferenciar as paisaxes agrarias españolas e ser quen de indicar algunhas das súas características fundamentais.
14. Saber localizar nun mapa os grandes bancos pesqueiros mundiais e de valorar o papel da pesca sustentable
15. Coñecer os principais tipos de recursos naturais e a súa distribución no mundo, valorando a necesidade de explotalos racionalmente.
16. Ser quen de indicar algunhas características do funcionamento dunha multinacional.
17. Coñecer as diferenzas entre as comunidades autónomas españolas, aportando algúns elementos explicativos.
18. Utilizar con propiedade conceptos básicos, xeográficos e históricos, especialmente significativos e relevantes.
19. Interpretar correctamente e utilizar con propiedade elementos estatísticos básicos: taxas e índices
20. Entender e transmitir información básica aportada por mapas de diferente tipo (económico, político, histórico)
21. Ser capaz de extraer información de gráficas, diagramas táboas e cadros estatísticos sinxelos que recollan aspectos básicos do currículo
22. Elaborar esquemas e mapas conceptuais pouco complexos, organizando datos dados dobre diferentes aspectos do currículo.
23. Ser quen de buscar pequenas informacións sobre temas xeográficos e/ou históricos, e transmitilas oralmente ao grupo, mantendo unha corrección formal básica.
24. Traballar e debater en grupo, respectando as opinións diferente ás súas.
25. Entregar en prazo aqueles traballos e actividades esixidos ao longo do curso.

SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS DE 3º ESO

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación	
	Tem a /	Bloq ue	Contido		Mes	Sesi óns		
1ª Avaliación	U.D.	B1	BLOQUE 1: O MEDIO FÍSICO					
	1	B1.1	Localización: latitude e lonxitude		Sete m.			
		B2.1	Organización política e territorial de España.					
	2	B2.2	Sectores de actividade económica.		Out / Nov			
		B2.3	Sectores económicos en Europa, en España e en Galicia.					
		B2.4	Sistemas económicos do mundo.					x
		B2.5	Aproveitamento e futuro dos recursos naturais. Desenvolvemento sustentable.					
	3	B2.6	Recursos naturais e actividades agrarias.		Nov / Dec			
		B2.7	Pesca: tipos e problemática.					
		B2.8	Sector industrial. Rexións industrializadas do mundo.					
		B2.9	Actividades terciarias: transporte.					
		B2.10	Actividades terciarias: comercio					x

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto / Unid. Did.	Temporalización		Probas avaliación
	Tem a /	Bloq ue	Contido		Mes	Sesi óns	
2ª Avaliación	U.D.	B2	ESPAZO HUMANO				
	4	B2.1	Turismo		Xan/		
		B2.1	Tensións mundiais e subdesenvolvemento. Solucións ao problema				

	5	B3	BLOQUE 3. A HISTORIA		Feb		
		B3.1	Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia.				
		B3.2	Fontes históricas.				
	B3.3	Cambio e continuidade.		Marzo		x	
	B3.4	Tempo histórico					
6	B3.5	Vocabulario histórico e artístico					

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Prob avaliac ión	
	Tem a /	Bloq ue	Contido		Mes	Sesi óns		
3ªAvali ac	U.D.	B3	BLOQUE 3. A HISTORIA					
	7	B3.6	Idade Moderna: concepto e datación			Abri l		x
		B3.7	Renacemento e Humanismo: alcance posterior.					
		B3.8	Arte renacentista e barroca.					
	8	B3.9	Principais manifestacións da cultura dos séculos XVI e XVII.			Mai o		
		B3.10	Estado moderno: Monarquías autoritarias, parlamentarias e absolutas.					
	9	B3.11	Monarquías modernas: unión dinástica de Castela e Aragón. Posición de Galicia.			Xuñ o		x

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Os indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino aparecen nas táboas que aparecen a continuación. Divídense en **ESCASO, BÁSICO, SATISFACTORIO, MOI AVANZADO, e EXCELENTE**, e teñen en conta a avaliación dun exame, a resolución de exercicios de clase e a realización de traballos escritos por parte do alumnado. Para avaliar a práctica docente teremos en conta a planificación, a motivación do alumnado, o desenvolvemento da materia, e o seguimento da avaliación.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO

AVALIACIÓN DUN EXAME EN 3º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Precisión nas respostas	Todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión	Case todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	Poucas respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas non desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión
Presentación	Todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	Case todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	A maioría das respostas están presentadas con limpeza e pulcritude	Poucas respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	A maioría das respostas non están presentadas con limpeza e pulcritude.
Nº de preguntas respondidas	Todas as preguntas están respondidas.	Respondeu polo menos o 90% das preguntas.	Respondeu polo menos o 70% das preguntas.	Respondeu polo menos o 50% das preguntas.	Respondeu menos do 50% das preguntas.

Gramática e ortografía	Non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Case non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Hai dous erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto ten algunha dificultade para entenderse.	Hai tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto enténdese con dificultade	Hai máis de tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto non se entende.
-------------------------------	--	---	---	--	--

RESOLUCIÓN INDIVIDUAL DE EJERCICIOS EN 3º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Nº exercicios resoltos	Realiza o 90 % dos exercicios que se propoñen.	Realiza entre o 90 e o 80% dos exercicios que se propoñen	Realiza entre o 80 e o 70% dos exercicios que se propoñen	Desenvolve o procedemento, detállao, non o organiza e obtén o resultado correcto.	Realiza menos do 60% dos exercicios que se propoñen.
Procedemento e resultados dos exercicios resoltos	Desenvolve o procedemento, detállao, preséntao organizada mente e obtén o resultado correcto	Desenvolve o procedemento, detállao, preséntao pouco organizado e obtén o resultado correcto.	Desenvolve o procedemento, detállao, non o organiza e obtén o resultado correcto.	Desenvolve o procedemento e obtén o resultado correcto.	Non desenvolve o procedemento e non obtén o resultado

REDACCIÓN E PRESENTACIÓN DE TRABALLOS ESCRITOS EN 3º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Redacción	O traballo está ben estruturado e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión.	O traballo está ben estruturado nun 80% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión.	O traballo está ben estruturado nun 50% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión.	O traballo está ben estruturado nun 50% pero non cumpre coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión.	O traballo non está estruturado e ten introdución, desenvolvemento e conclusión.
Ortografía	O texto non presenta erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten menos de 3 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten entre 4 e 6 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten entre 6 e 10 erros ortográficos (puntuación, acentuación, e gramática).	O texto ten máis de 10 erros ortográficos.
Extensión	O exercicio escrito adáptase á extensión	O exercicio escrito presenta media páxina máis da extensión	O exercicio escrito presenta unha páxina máis da extensión	O exercicio escrito presenta dúas páxinas máis	O exercicio escrito presenta

	esixida (2, 3 ou 4 páxinas).	esixida.	esixida.	da extensión esixida.	máis de dúas páxinas da extensión esixida.
Contido	Trátase o contido que se pediu.	Nalgúns parágrafos non se trata nada do contido que se pediu	Un 60% do texto non ten relación co contido que se pediu.	Algúns parágrafos fan alusión ao tema pedido.	Só se menciona o tema pedido, pero non se trata
Argumentación de ideas	Presenta ideas ben argumentadas e sen erros	Presenta ideas ben argumentadas pero con algún erro.	Presenta ideas que argumenta con debilidade.	Presenta ideas sen argumentar .	Non presenta ideas e as que presenta non están argumentadas.
Presentación e limpeza	O traballo está presentado con pulcritude e limpeza	O traballo está presentado con pulcritude pero ten un risco.	O traballo está presentado con pulcritude pero ten dous ou tres riscos.	O traballo ten dobreces e máis de tres riscos.	O traballo está presentado con un gran número de dobreces e riscos.

AVALIACIÓN

- A nota de cada avaliación, así como a nota final comporase en base non só aos coñecementos da materia en sí, senón tamén ao traballo realizado na clase así como a entrega das tarefas encomendadas, ao seu comportamento, interese e participación na clase. Terase tamén en conta o progreso e mellora na adquisición das competencias.
- O 90% da nota final de cada unha das tres avaliacións corresponderá a nota media dos exames parciais .
- O 10% restante corresponderá ás actividades diarias de aula e aos traballos escritos que se puideran poñer nas diferentes avaliacións
- Copiar nun exame por calquera procedemento será considerado grave e dito exame anulado e cualificado cun 0.
- A final de curso, poderanse recuperar as avaliacións suspensas con exames de recuperación. Farase un exame de recuperación por cada unha das avaliacións suspensas.
- A cualificación na Avaliación Final Ordinaria será o resultado da media das notas obtidas en cada avaliación ou recuperación, valorándose positivamente a evolución progresiva ao longo do curso. O nota redondearase á alza a partir do medio punto (4,5 =5; 6,5 =7 pero 4,4 =4).
- A Avaliación Final Extraordinaria consistirá nunha proba escrita semellante ás realizadas durante o curso (preguntas breves, definicións, práctico...) e un tema a elexir entre varias opcións. Nela deberán acadar os contidos mínimos esixibles, o único que se terá en conta para aprobar. A proba cualificarase de 0 a 10 puntos, sendo necesario obter unha cualificación mínima de 5 puntos para superala.

4. CIENCIAS SOCIAIS-XEOGRAFÍA E HISTORIA 4ºESO

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

1. Coñecer as características fundamentais dos temas do currículo
2. Utilizar unha linguaxe histórica axeitada
3. Ser capaz de facer a evolución dos principais sistemas políticos dende o século XVIII ata hoxe en día
4. Definir axeitadamente os principais conceptos relativos ao temario
5. Ser capaz de recoñecer as causas e as consecuencias dos principais procesos históricos e cambios dende o século XVIII ao XX

6. Presentar os traballos que pida a profesora

TEMPORALIZACIÓN

1ª AVALIACIÓN

TEMA 1: O SÉCULO DA RAZON

Nesta unidade temática trabállase:

- As principais características do Antigo Réxime.
- Os cambios que a Ilustración introduciu na mentalidade da época.
- Os principais grupos e institucións difusoras das ideas ilustradas. Os trazos que caracterizan o sistema do despotismo ilustrado. As realizacións máis salientables dos primeiros monarcas da dinastía de Borbón en España.
- As realizacións máis salientables do despotismo ilustrado en España.
- As realizacións borbónicas e o papel dos ilustrados en Galicia.
- As liñas básicas da organización e explotación de América no século XVIII.
- As novas ideas sociais, económicas e políticas que criticaban as bases do Antigo Réxime.
- As correntes e movementos artísticos máis significativos da época.
- A ciencia e a técnica no século XVIII.

TEMA 2: AS REVOLUCIÓNS BURGUESAS

Nesta unidade temática trabállase:

- Os principios que inspiraron as bases do cambio do Antigo Réxime ao liberalismo.

- O proceso de independencia dos EE UU como expresión da primeira revolución liberal.
- As causas da Revolución francesa e os trazos máis significativos das súas fases.
- Os trazos da política exterior e interior do Imperio napoleónico.
- O proceso dos inicios da revolución liberal en España a no contexto da crise da Monarquía e da guerra contra os franceses.

- Os cambios introducidos pola revolución industrial, valorando o impacto das transformacións.
- As características do capitalismo.
- A nova sociedade de clases.
- As correntes e movementos artísticos máis significativos da época, prestando unha especial atención á obra de Goya.

TEMA 3: RESTAURACIÓN, LIBERALISMO E NACIONALISMO

Nesta unidade temática trabállase:

- Os principios da restauración absolutista.
- Os principais acontecementos das ondas revolucionarias liberais de 1820, 1830 e 1848.
- O enfrontamento liberalismo-absolutismo no reinado de Fernando VII.
- O proceso xeral da emancipación das colonias españolas de América.
- Os trazos básicos da evolución política, económica e social do reinado de Sabela II.
- As etapas políticas do Sexenio democrático.
- As características xerais dos movementos nacionalistas.
- O proceso de formación de novos Estados en Europa.
- As primeiras formas de protesta obreira. Os trazos básicos das ideoloxías marxista e anarquista, valorando a súa incidencia no movemento obreiro.
- As características dos movementos artísticos do romanticismo e do realismo.

2ª AVALIACIÓN

TEMA 4: ESTADO BURGUÉS E IMPERIALISMO

Nesta unidade temática trabállase:

- As características do Estado burgués.
- Os trazos básicos das principais potencias burguesas do século XIX.
- Os avances máis salientables das conquistas sociais da época, con especial atención ás alcanzadas polas mulleres.

- Os avances científicos, técnicos e organizativos da segunda revolución industrial.
- As principais causas e consecuencias da revolución demográfica.
- As bases e os feitos máis destacados da época do réxime da Restauración borbónica en España.
- Os trazos básicos da Galicia dominada polo caciquismo.
- Os rexionalismos e nacionalismos periféricos en España.
- As características dos estilos artísticos do impresionismo e postimpresionismo.

TEMA 5: O MUNDO DE ENTRE GUERRAS

Nesta unidade temática trabállase:

- As principais causas e consecuencias máis destacadas das dúas guerras mundiais.
- Os trazos básicos do desenvolvemento das dúas conflagracións mundiais, así como os puntos máis salientables das condicións da paz.
- Os organismos internacionais encargados de velar pola paz.
- Os puntos clave do proceso revolucionario ruso de 1917.
- Os aspectos máis destacados da organización do Estado soviético con Lenin e Stalin.
- Os postulados básicos dos sistemas fascistas.
- As actuacións máis destacadas dos réximes de Mussolini e Hitler.
- Os trazos básicos da crise da Bolsa de 1929 e as consecuencias que dela se derivaron.
- O movemento artístico das vangardas históricas.

TEMA 6: REPÚBLICA E DITADURA EN ESPAÑA

Nesta unidade temática trabállase:

- As diferenzas entre o sistema democrático e o ditatorial, identificando os seus trazos básicos.

- A ditadura de Primo de Rivera.
- A situación na que se proclamou a Segunda República.
- As etapas da Segunda República, as súas realizacións e dificultades.
- O contexto no que se iniciou e desenvolveu a Guerra Civil.

- A evolución política, cultural e socioeconómica de España e Galicia durante o franquismo.
- O papel e actividades da oposición ao franquismo.
- A arte das vangardas en España e a obra de Picasso.

3ª AVALIACIÓN

TEMA 7: A DIVISIÓN DO MUNDO EN BLOQUES

Nesta unidade temática trabállase:

- A división do mundo en bloques tras a fin da Segunda Guerra Mundial.
- As características da Guerra Fría e coñecer os conflitos máis salientables.
- Os elementos ideolóxicos, políticos, económicos, militares e culturais do bloque occidental e oriental.
- As dificultades do bloque oriental.
- O proceso de descolonización.
- As características do Terceiro mundo.
- A arte das postvangardas artísticas.

TEMA 8: GLOBALIZACIÓN E SUPREMACÍA DE EE.UU.

Nesta unidade temática trabállase:

- Os avances técnicos e científicos do mundo actual.
- O actual sistema da globalización, así como a contestación ao sistema.
- Os trazos básicos da nova orde internacional tras a fin da Guerra Fría.
- O proceso de integración da Europa unida e valorar o seu proceso.
- As características xerais da situación actual dos países de América Latina.
- Os trazos básicos do desenvolvemento económico dos países máis prósperos de Asia oriental.

- As características do mundo islâmico.
- As tendências da arte actual.

TEMA 9: ESPAÑA EN DEMOCRACIA

Nesta unidade temática trabállase:

- Os feitos e procesos básicos da transición democrática en España.
- O actual sistema político español.
- A actual Constitución española.
- As principais realización dos sucesivos gobernos democráticos.
- Os trazos básicos da Galicia autonómica.
- A arte actual en España.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E APRENDIZAXE

PRÁCTICA DOCENTE EN 4º ESO

Os indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino aparecen nas táboas que aparecen a continuación. Divídense en **ESCASO, BÁSICO, SATISFACTORIO, MOI AVANZADO, e EXCELENTE**, e teñen en conta a avaliación dun exáme, a resolución de exercicios de clase e a realización de traballos escritos por parte do alumnado. Para avaliar a práctica docente teremos en conta a planificación, a motivación do alumnado, o desenvolvemento da materia, e o seguimento da avaliación.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO

AVALIACIÓN DUN EXAME EN 4º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Precisión nas respostas	Todas as respostas desenvolven o tema con claridade,	Case todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión	A maioría das respostas desenvolven o tema con claridade, precisión	Poucas respostas desenvolven o tema con claridade,	A maioría das respostas

	precisión e concisión	concisión.	concisión.	precisión e concisión.	non desenvolve n o tema con claridade, precisión e concisión
Presentación	Todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	Case todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	A maioría das respostas están presentadas con limpeza e pulcritude	Poucas respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	A maioría das respostas non están presentadas con limpeza e pulcritude.
Nº de preguntas Respondidas	Todas as preguntas están respondidas.	Respondeu polo menos o 90% das preguntas.	Respondeu polo menos o 70% das preguntas.	Respondeu polo menos o 50% das preguntas.	Respondeu menos do 50%

					das preguntas .
Gramática e ortografía	Non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Case non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Hai dous erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e texto ten algunha dificultade para entenderse.	Hai tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto enténdese con dificultade	Hai máis de tres erros gramaticais, ortográficos e os ou de puntuación, e o texto non se entende.

RESOLUCIÓN INDIVIDUAL DE EJERCICIOS EN 4º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Nº exercicios resultos	Realiza o 90 % dos exercicios que se propoñen.	Realiza entre o 90 e o 80% dos exercicios que se propoñen	Realiza entre o 80 e o 70% dos exercicios que se propoñen	Desenvolve o procedemento, detállao, non o organiza e obtén o	Realiza menos do 60% dos exercicio s

				resultado correcto.	que se proponen .
Procedemento e resultados dos exercicios resolto	Desenvolve o procedemento, detállao, preséntao organizadamente e obtén o resultado correcto	Desenvolve o procedemento, detállao, preséntao pouco organizado e obtén o resultado correcto.	Desenvolve o procedemento, detállao, non o organiza e obtén o resultado correcto.	Desenvolve o procedemento e obtén o resultado correcto.	Non desenvolve o procedemento e non obtén o resultado correcto.

REDACCIÓN E PRESENTACIÓN DE TRABAJOS ESCRITOS EN 4º ESO

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Redacción	O traballo está ben estruturado e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 80% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 50% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión.	O traballo está ben estruturado nun 50% pero non cumpre coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo non está estruturado e ten introdución, desenvolvemento e conclusión
Ortografía	O texto non presenta erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten menos de 3 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten entre 4 e 6 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten entre 6 e 10 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática)	O texto ten máis de 10 erros ortográficos.
Extensión	O exercicio escrito adáptase á extensión esixida (2, 3 ou 4 páxinas).	O exercicio escrito presenta media páxina máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta unha páxina máis da extensión esixida	O exercicio escrito presenta dúas páxinas máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta máis de dúas páxinas da

AVALIACIÓN

- A nota de cada avaliación, así como a nota final comporase en base non só aos coñecementos da materia en sí, senón tamén ao traballo realizado na clase así como a entrega das tarefas

encomendadas, ao seu comportamento, interese e participación na clase. Terase tamén en conta o progreso e mellora na adquisición das competencias.

- Un 80% corresponderá aos contidos e estándares de aprendizaxe esixidos, e un 20% ao traballo, participación e actitude tanto respecto á materia como ao grupo.
- Copiar nun exame por calquera procedemento será considerado grave e dito exame anulado e cualificado cun 0.
- Na primeira e segunda avaliación haberá probas de recuperación de carácter voluntario para aqueles alumnos suspensos que queiran subir nota. A proba consistirá nunha serie de preguntas sobre as unidades didácticas do trimestre e a súa calificación anulará a calificación da avaliación correspondente, téndose en conta para a avaliación final.
- A cualificación na Avaliación Final Ordinaria será o resultado da media das notas obtidas en cada avaliación, ou recuperación se é o caso, valorándose positivamente a evolución progresiva ao longo do curso. O nota redondearase á alza a partir do medio punto (4,5 =5; 6,5 =7 pero 4,4 =4).

A Avaliación Final Extraordinaria consistirá nunha proba escrita semellante ás realizadas durante o curso. Nela deberán acadar os contidos mínimos esixibles, o único que se terá en conta para aprobar. A proba cualificarase de 0 a 10 puntos, sendo necesario obter unha cualificación mínima de 5 puntos para superala.

5. HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO 1ºBAC

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN

1. Identificar os rasgos da Revolución Industrial, coas dúas fases, así como a Revolución Demográfica e Agraria
2. Coñecer os caracteres das revolucións políticas burguesas
3. Coñecer os nacionalismos europeos do século XIX e as modificacións do mapa político ao que deron lugar.
4. Coñecer a “cuestión social” que xenera a combinación de tecnoloxía e liberalismo.
5. Analizar as causas e consecuencias do colonialismo europeo
6. Identificar as causas e consecuencias da Primeira Guerra Mundial.
7. Analizar a aparición de movementos políticos totalitarios nun escenario de posguerra e crise socioeconómica.
8. Coñecer as causas e consecuencias da Segunda Guerra Mundial: un mundo bipolar que coexiste baixo o temor mutuo.
9. Analizar as causas da descolonización e o nacemento do Terceiro Mundo.
10. Coñecer a evolución do sistema capitalista antes e despois do ano 1973, o afundimento do experimento soviético e a nova orde mundial.
11. Sinalar os problemas e perspectivas do mundo actual: as desigualdades económicas e demográficas, e os conflitos entre civilizacións.

CONTIDOS MÍNIMOS E DISTRIBUCIÓN DOS BLOQUES POR AVALIACIÓNS

1ª AVALIACIÓN

1. O Antigo Réxime

1.1. Trazos característicos.

1.2. Transformacións: economía, poboación e sociedade.

1.3. Revolucións e parlamentarismo en Inglaterra.

1.4. O pensamento da Ilustración.

2. As revolucións industriais e as súas consecuencias sociais

2.1. Revolución industrial: concepto e factores que a fan posible.

2.2. Revolución ou revolucións industriais: características. Transformacións técnicas e novas fontes de enerxía.

2.3. Protagonismo de Gran Bretaña e extensión do proceso de industrialización a outras zonas de Europa. Industrialización extraeuropea. Industrialización española e galega.

2.4. Cambios debidos á Revolución Industrial: transportes, agricultura, poboación (migracións e novo concepto de cidade).

2.5. Economía industrial.

2.6. Nacemento do proletariado e organización da clase obreira: orixes do sindicalismo e correntes de pensamento; partidos políticos obreiros.

3. A crise do Antigo Réxime

3.1. Crise do Antigo Réxime: visión global.

3.2. Nacemento dos EEUU.

3.3. Revolución Francesa de 1789: aspectos políticos e sociais

3.4. Imperio Napoleónico.

3.5. O Congreso de Viena e o Absolutismo.

3.6. Revolucións liberais ou burguesas de 1820, 1830 e 1848. O caso español.

3.7. O Nacionalismo: unificacións de Italia e Alemaña.

3.8. Cultura e Arte: Europa entre o neoclasicismo e o romanticismo.

4. A dominación europea do mundo e a I Guerra Mundial

4.1. Tránsito do século XIX ao XX: visión global.

4.2. Evolución dos principais Estados en Europa, América e Asia: Inglaterra vitoriana; Francia (III República e II Imperio); Alemaña bismarckiana; o Imperio Austrohúngaro; Rusia; os Estados Unidos (da Guerra Civil ata comezos do século XX) e Xapón (transformacións de finais do século XIX).

4.3. Expansión colonial dos países industriais: causas; colonización e reparto de Asia, África e outros enclaves coloniais; consecuencias.

4.4. Relacións internacionais. Paz Armada: a Tripla Alianza e a Tripla Entente.

4.5. 1ª Guerra Mundial: causas, desenvolvemento e consecuencias.

2ª AVALIACIÓN

5. O período de entreguerras, a II Guerra Mundial e as súas consecuencias

5.1. Economía, sociedade e cultura da época: os anos vinte.

5.2. Revolución Rusa; formación e desenvolvemento da URSS.

5.3. Tratados de Paz e reaxuste internacional: Sociedade de Nacións.

5.4. Estados Unidos e a crise de 1929: a Gran Depresión e o "New Deal".

5.5. Fascismos europeos e nazismo alemán.

5.6. Relacións internacionais do período de entreguerras.

5.7. II Guerra Mundial: orixes do conflito e características xerais.

5.8. Desenvolvemento da II Guerra Mundial.

5.9. Consecuencias da II Guerra Mundial.

5.10. Antisemitismo: o Holocausto.

5.11. Preparación da Paz e a ONU.

6. Evolución de dous mundos diferentes e os seus enfrontamentos

6.1. Formación do bloque comunista fronte ao bloque capitalista: Guerra Fría.

6.2. Evolución das relacións entre as dúas superpotencias. Conflitos: da Guerra Fría á coexistencia pacífica e a distensión.

6.3. Evolución da economía mundial de posguerra.

6.4. Características sociais e culturais de dous modelos políticos diferentes: comunismo e capitalismo.

7. A descolonización e o terceiro mundo

7.1. Orixes, causas e factores da descolonización.

7.2. Etapas e modelos de descolonización.

7.3. Desenvolvemento do proceso descolonizador: papel da ONU.

7.4. O terceiro mundo e o Movemento de Países Non Aliñados: problemas dos países do terceiro mundo.

3ª AVALIACIÓN

8. A crise do bloque comunista

8.1. A URSS e as democracias populares.

8.2. Irrupción de M. Gorbachov: Perestroika e Glasnost.

8.3. Desintegración da URSS: CEI-Federación Rusa e as novas repúblicas exsoviéticas.

8.4. Caída do muro de Berlín e evolución dos países de Europa central e oriental.

8.5. Problema dos Balcáns. Guerra de Iugoslavia.

9. O mundo capitalista na segunda metade do século XX

9.1. Pensamento e cultura da sociedade capitalista na segunda metade do século XX.

9.2. Estado do benestar.

9.3. Proceso de construción da Unión Europea: das Comunidades Europeas á Unión.

9.4. Obxectivos e institucións da Unión Europea.

9.5. Evolución dos Estados Unidos: dos anos 60 aos 90.

9.6. Xapón e os novos países asiáticos industrializados.

10. O mundo actual desde unha perspectiva histórica

10.1. Globalización e medios de comunicación: impacto científico e tecnolóxico. Caída do muro de Berlín. Atentados de Nova York. A inmigración como fenómeno globalizado.

10.2. A ameaza terrorista nun mundo globalizado.

10.3. Europa: reto e unión.

10.4. Trazos salientables da sociedade norteamericana a comezos do século XXI, tras os atentados do 11 de setembro de 2001.

10.5. Hispanoamérica: situación actual.

10.6. O mundo islámico na actualidade.

10.7. África islámica, subsahariana e Sudáfrica.

10.8. A India e China do século XX ao XXI: evolución política, económica, social e de mentalidades.

11. A historia contemporánea: o tempo histórico. Métodos e ferramentas propias da disciplina

11.1. Tempo histórico.

11.2. Fontes históricas.

11.3. Vocabulario histórico e artístico da Idade Contemporánea.

3. INDICADORES DE LOGRO

Os indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino aparecen nas táboas que aparecen a continuación. Divídense en **ESCASO, BÁSICO, SATISFACTORIO, MOI AVANZADO, e**

EXCELENTE, e teñen en conta a avaliación dun exáme, a resolución de exercicios de clase e a realización de traballos escritos por parte do alumnado. Para avaliar a práctica docente teremos en conta a planificación, a motivación do alumnado, o desenvolvemento da materia, e o seguimento da avaliación.

AVALIACIÓN DUN EXAME EN 1º BACH.

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Precisión nas respostas	Todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión	Case todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	Poucas respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas non desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión
Presentación	Todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude	Case todas as respostas están presentadas con limpeza e pulcritude.	A maioría das respostas están presentadas con limpeza e pulcritude	Poucas respostas están presentadas con limpeza e pulcritude	A maioría das respostas non están presentadas con limpeza e pulcritude

	pulcritude.			pulcritude.	están presentadas con limpeza e pulcritude.
Nº de preguntas respondidas	Todas as preguntas están respondidas.	Respondeu polo menos o 90% das preguntas.	Respondeu polo menos o 70% das preguntas.	Respondeu polo menos o 50% das preguntas.	Respondeu polo menos o 50% das preguntas.
Gramática e ortografía	Non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Case non hai erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación e o texto lese con fluidez.	Hai dous erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto ten algunha dificultade para entenderse.	Hai tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto enténdese con dificultade	Hai máis de tres erros gramaticais, ortográficos ou de puntuación, e o texto

					non se entende.
--	--	--	--	--	-----------------------

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos de avaliación utilizados serán:

- *A observación sistemática d@ alumn@.* Permítenos seguir o ritmo da clase en canto á adquisición dos contidos conceptuais e, sobre todo, avaliar aspectos como o interese pola materia, hábitos de traballo, esforzo, curiosidade, colaboración co grupo ou as actitudes sociais tan relevantes como a convivencia, a tolerancia, a solidariedade, respecto polas intervencións e opinións d@s compañeir@s e a participación crítica.
- *As probas,* que reflectirán unicamente os contidos traballados e que, no caso dos cursos de bacharelato, terán un peso maior na nota de avaliación. Estas probas incluírán preguntas de distinto tipo (localización, ordenamento cronolóxico, definición de conceptos, desenvolvemento dun tema, preguntas breves que permitan comprobar o grado de comprensión acadado, relacións, análise e interpretación de datos, gráficos, esquemas ou imaxes, comentarios de texto, preguntas tipo test, diferenciación causas/consecuencias...) e constarán dunha parte teórica e outra práctica. Valoraranse os contidos, pero tamén o modo de expoñelos, o vocabulario utilizado, a capacidade de organización, a redacción e a corrección ortográfica.
- *Os traballos de clase e os traballos voluntarios.* Tanto de grupo como de tipo individual, permiten un seguimento do nivel de organización que van acadando @s alumn@s: busca de fontes, organización dun guión, planificación dos pasos a seguir, corrección do emprego de información gráfica ou estatística, etc. Alternaranse os traballos escritos con outros de exposición oral e en formatos dixitais.

- *Visonado de películas ou documentais* en relación co currículo que serán obxecto de debate posterior e servirán de complemento ao libro de texto. No seu caso tamén as *Saídas escolares*.

AVALIACIÓN

- A nota de cada avaliación, así como a nota final comporase en base non só aos coñecementos da materia en sí, senón tamén ao traballo realizado na clase así como a entrega

das tarefas encomendadas, ao seu comportamento (o mal comportamento poderá baixar ata 1 punto da nota final da avaliación), interese e participación na clase.

- O 80% da nota final de cada unha das tres avaliacións corresponderá a nota media dos exames parciais . Ditos exames terán unha parte práctica e outra teórica
- O 20% restante corresponderá ás actividades diarias de aula e aos traballos escritos que se puideran poñer nas diferentes avaliacións.
- Os exames de recuperación das tres avaliacións faranse a finais de curso. Farase un exame de recuperación por cada unha das avaliacións suspensas.
- A cualificación na Avaliación Final Ordinaria será o resultado da media das notas obtidas en cada avaliación ou nas notas das probas de recuperación. Para aprobar a asignatura será necesario alcanzar unha nota media dun 5. A nota redondearase á alza apartir do medio punto (4,5 será un 5; 6,5 será un 7 pero 4,4 será un 4).
- A Avaliación Final Extraordinaria consistirá nunha proba escrita dunha serie de preguntas semellantes ás realizadas durante o curso. Nela deberán acadas os contidos mínimos esixibles e será o único que se terá en conta para aprobar. A proba cualificarase de 0 a 10 puntos, sendo necesario obter unha calificación mínima de 5 puntos para aprobar. A nota redondearase á alza apartir do medio punto (4,5 será un 5; 6,5 será un 7 pero 4,4 será un 4).
- Copiar nun exame por calquera procedemento será considerado grave e dito exame queda anulado e cualificado cun 0.
- A nota correspondente á Avaliación Final Ordinaria será o resultado da media aritmética das notas das avaliacións ou, se é o caso das recuperacións. Se a nota final ten decimais, redondearase á alza a partir do 0,5 (un 4,5 redondearase a 5, un 9,5 a 10 pero un 4,4 redondearase a 4).

6. HISTORIA DE ESPAÑA 2ºBAC

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

- 1.- Identificar e describir os aspectos socioeconómicos, políticos e ideolóxicos fundamentais das sociedades peninsulares durante as épocas antigas, medievais e moderna.
- 2.- Ser quen de establecer unha liña evolutiva de aspectos clave da historia peninsular e galega e contar cunha cronoloxía básica.
- 3.- Coñecer os principais procesos económicos, sociais, políticos e culturais que configuran a Historia Contemporánea de España e de Galiza nos seus trazos máis significativos.
- 4.- Distinguir os trazos propios do Antigo Réxime dos do Liberalismo
- 5.- Diferenciar nas súas liñas básicas e fundamentais as distintas correntes ideolóxicas xurdidas nos séculos XIX e XX.
- 6.- Manexar a terminoloxía e os conceptos históricos cun mínimo de precisión e corrección.
- 7.- Ser capaz de establecer algunha contextualización mínima e ser capaz tamén de establecer algunha relación entre feitos.
- 8.- Ser quen de saber extraer dun texto referido á temática traballada algunha idea esencial.
- 9.- Ser capaz de comprender, analizar, comparar e relacionar información procedente de diversas fontes: textuais, estatísticas, icónicas... non excesivamente complexas.
- 10.- Capacidade para diferenciar e valorar criticamente distintas interpretacións históricas dun mesmo feito.
- 11.- Ser quen de aplicar a multicausalidade á hora de explicar un feito histórico ou social.
- 12.- Capacidade para situar os feitos históricos no seu contexto histórico e para relacionalos coas súas consecuencias.
- 13.- Expresarse cun mínimo de corrección gramatical e ortográfica, polo menos no referente á construción das frases.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos de avaliación utilizados serán:

Os instrumentos fundamentais de avaliación para as asignaturas de 2º de Bacharelato impartidas polo noso departamento son as distintas probas realizadas durante o curso (como mínimo dúas por avaliación) ás que engadimos “probas” a realizar na casa. Estas probas están adaptadas ao modelo establecido para a Avaliación do Bacharelato para o Acceso á Universidade (ABAU).

CONTIDOS, SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

Unidades didácticas	Bloques	Contidos curriculares	Temporalización
Primeira aval.			
Bloque 1	A Península Ibérica desde os primeiros humanos ata a desaparición da monarquía Visigoda (711)	B0.2 B1.1.	SETEMBRO
Bloque 2.	A Idade Media: tres culturas e un mapa político en constante cambio (711-1474)	B0.2 B2.1. B2.2 B2.3. B2.4. B2.5.	OUTUBRO
Bloque 3.	A formación da monarquía hispánica e a súa expansión mundial (1474-1700)	B0.2 B3.1. B3.2. B3.3. B3.4.	OUTUBRO
Bloque 4.	España na órbita francesa: o reformismo dos primeiros Borbóns (1700-1788)	B4.1 B4.2. B4.3. B4.4. B4.5.	Outubro/ NOVEMBRO
Bloque 5	A crise do Antigo Réxime (1788 1833): Liberalismo contra o absolutismo.	B0.2. B5.1 B5.2. B5.3 B5.4 B5.5.	NOVEMBRO
Bloque 6	A conflitiva construción do Estado liberal (1833-1874)	B0.2. B6.1. B6.2 B6.3. B6.4.	NOVEMBRO/ Decembro
Segunda avaliación			
Bloque 7	A Restauración Borbónica: implantación e afianzamento dun novo sistema político	B0.2. B7.1 B7.2. B7.3.	DECEMBRO/ XANEIRO

	(1874-1902)	B7.4	
Bloque 8	. Continuidade e transformacións económicas no século XIX: un desenvolvemento insuficiente	B0.2. B6.5 B8.1. B8.2	XANEIRO/ FEBREIRO
Bloque 9	. A crise do sistema da Restauración e a caída da monarquía (1902-1931)	B0.2. B9.1. B9.2. B9.3. B9.4.	FEBREIRO/ MARZO
Bloque 10.	A II República. A Guerra Civil nun contexto de crise internacional (1931-1939)	B0.2 B10.1. B10.2. B10.3. B10.4.	MARZO
Terceira avaliación			
Bloque 11.	A ditadura franquista (1939-1975)	B0.2 B11.1. B11.2.	ABRIL
Bloque 12.	Normalización democrática de España e integración en Europa (desde 1975)	B0.2 B12.1. B12.2. B12.3. B12.4	ABRIL/MAIO

Esta temporalización é orientativa e poderá variar ó longo do curso si fose necesario.

Débase ter en conta que as unidades didácticas que aparecen nesta temporalización axústanse as recomendacións dadas pola CIUG para preparación das ABAU ata o momento. Este departamento acordou dar prioridade os contidos considerados esenciais pola CIUG. Si estas recomendacións variasen ó longo do curso ou ben os cambios lexislativos que puideran producirse obrigasen a elo, realizaríanse as modificacións necesarias que se recollerían na memoria final do curso.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRACTICA DOCENTE

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Precisión nas respostas	Todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión	Case todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	Poucas respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas non desenvolve n o tema con claridade,
	CONTIDO CON REDACIÓN COMPLETA, CONTEXTO HISTÓRICO, DATAS CONCRETAS, ETAPAS, ETAPAS HISTÓRICA, EXEMPLOS, FEMINISMO, ELEMENTOS DE GALICIA E ELEMENTOS DE CASTELA.	CONTIDO CON REDACIÓN COMPLETA, CONTEXTO HISTÓRICO, DATAS CONCRETAS, ETAPAS, ETAPAS HISTÓRICA, EXEMPLOS, ELEMENTOS DE GALICIA.	CONTIDO CON REDACIÓN COMPLETA, CONTEXTO HISTÓRICO, DATAS CONCRETAS, ETAPAS HISTÓRICA, EXEMPLOS.	CONTIDO CON REDACIÓN COMPLETA, CONTEXTO HISTÓRICO, DATAS CONCRETAS, S. SEN NOMES.	precisión e Concisión
		70			CONTIDO

AVALIACIÓN DUN EXAME EN 2 BACH

PREGUNTA	PUNTOS	ESPAZO	SUFI	NOTABLE	SOBRE
Vocabulario	2 puntos 0`5 puntos cada termo	4-5 liñas	Descrición básica do termo que se pide. 0`25 POR CADA TERMO	Descrición do termo que se pide, datas xerais e personaxes relacionados co termo. ENTRE 0 `25 E 0`5 POR CADA TERMO	Descrición do termo, datas concretas, personaxes e exemplos relacionados co termo. Se se pode, introducir datos sobre Galicia ou España. 0`5 POR CADA TERMO
Tema	3 puntos	1 cariña de folio	Breve introdución ou contexto. Datas e periodo. Tema que se pide breve pero acertado. Consecuenci as da etapa histórica e	Breve introdución ou contexto, ben redatada. Tema que se pide ben desenvolvido e organizado, coa temática acertada.	Breve introdución ou contexto, ben redata. Tema perfectament e desenvolvido , organizado, exposto e moi ben escrito.

			breve introdución da seguinte. 1'5 PUNTOS	Personaxes, aconteceme ntos, datas concretas e elementos máis detallados do tema. Conclusión e introdución da seguinte etapa histórica. 2-2'75 PUNTOS	Personaxes, aconteceme ntos, datas, exemplos (se pode ser de España e Galicia). Introdución de datos históricos precisos: datos artísticos, datos económicos ou elementos
--	--	--	--	---	---

					<p>socioculturais.</p> <p>Conclusión e introducción da seguinte etapa histórica.</p> <p>2`75-3</p> <p>PUNTOS</p>
Comentario de documentos/textos	5 puntos	O resto dos pregos en branco: 2-3 carañas	<p>Indicación dos documentos, da súa tipoloxía, da etapa, e da información que dan.</p> <p>CAUSAS.</p> <p>Desenvolvemento mínimo das ideas de cada texto (5 liñas).</p> <p>Comparación con outras etapas históricas, introdución de datas e</p>	<p>Indicación dos documentos, da súa tipoloxía, da etapa e da información que dan.</p> <p>CAUSAS.</p> <p>Desenvolvemento amplo das ideas de cada texto/docum ento (5-10 liñas).</p> <p>Introdución de datos teóricos detallados no</p>	<p>Indicación de documentos, tipoloxía, etapa, información.</p> <p>Desenvolvemento amplo, ben traído e redatado, textos/documentos moi ben comentados en profundidade.</p> <p>CAUSAS.</p> <p>Comentarios ben fiados entre sí.</p>

			<p>nomes de principais personaxes. Algunha idea do texto para xustificar as nosas ideas. Consecuencias y conclusión da etapa histórica comentada.</p> <p>2`5 PUNTOS</p>	<p>comentario de cada documento. Comparación con outras etapas históricas, introdución de datas específicas e de acontecementos precisos, personaxes do momento que se comenta ou</p>	<p>(5-10 liñas ou máis). Datos detallados e extraordinarios, únicos, no comentario de cada documento. Comparación con outras etapas, acontecementos e personaxes de relevancia e</p>
--	--	--	---	---	--

				<p>de outros periodos relacionados cos acontecementos. Polo menos 1 ou 2 ideas de cada documento collidas do mesmo para xustificar as nosas explicacións. Consecuencias e conclusión da etapa histórica comentada.</p> <p>3-4 PUNTOS</p>	<p>similares á situación exposta, aportando novos datos e teoría ampla a maiores. Exemplos de Galicia. Datas, personaxes específicos. Explicar 2 ou máis ideas de cada documento collidas do mesmo para xustificar o que explicamos. Consecuencias e conclusión da etapa histórica comentada.</p> <p>4-5</p>
--	--	--	--	--	--

					PUNTOS
--	--	--	--	--	--------

COMO COMENTAMOS UN DOCUMENTO HISTÓRICO:

Por exemplo, en xeral, completando os puntos suspensivos, poderíamos seguir un guión parecido a o que está aquí, con máis detalle, profundidade e mellor expresión. Ningunha análise será nunca mellor que a vosa propia. Esa será a indicada.

1º Os seguintes documentos históricos son primarios/secundarios. Se trata de... e son xurídicos/económicos/sociais...Por tanto, explican/sinalan/introducen o período histórico... e falan do tema... nas datas/ século..., e foron fundamentais para... Trátase de textos de tipo lexislativo/fonte primaria/narrativo/expositivo/descriptivo...que indican a situación que estaba a pasar España nesa etapa. Neles se explican e se expoñen as causas e consecuencias do periodo que se pide, ...

2º O primeiro documento/texto/táboa/gráfico/imaxe, escrito por ... que era..., datado en ..., explica a situación histórica de España en ... (poñer data ou século) á perfección. Nel se poden observar datos/cifras/datas/termos/acontecementos/personaxes típicos do momento, como se pode ver na liña ... do documento 1 . Estes reflicten a etapa do século ... na

que o goberno era e o goberno alternativo/a oposición/a ocupación era... (poñer tamén datas do goberno) e o representante do goberno era e da oposición como se indica na liña ... do documento 1.

Foi o primeiro/segundo/último documento que fala de ..., só/tamén/ademáis se atopa outro parecido ou do mesmo tipo nas datas..., xa que

Os principais acontecementos desta etapa foron ... Por tanto, as principais ideas que se introduciron nesa época foron ... xa indicado na liña ... do documento 1. Os cambios sociais se visualizaron nas clases sociais ... e as consecuencias económicas foron ... Pero estes dous aspectos trouxeron consigo transformacións políticas como a creación/a aparición de/a toma de decisións de....

3º Enlazando co explicado, o segundo documento/texto/táboa/gráfico/imaxe, escrito por ... que era..., datado en ..., profundiza a situación que xa se expuxo máis arriba en ... (poñer data ou século). Esta etapa histórica se pode dividir en varios periodos históricos como se expón na liña ... do documento 2. Deste xeito, os periodos foron (poñer as datas dos mesmos). Os acontecementos máis relevantes foron conflitos/loitas entre partidos políticos/golpes militares/constitucionalismo/liberalismo/monarquía/república... (poñer datas) os cales se exemplifican na liña ... do documento 2. Ao mesmo tempo, unha das personaxes máis importantes nese periodo foi, ao igual que ..., ..., xa mencionados na liña ... do documento 2.

Este periodo da historia é comparable co xa acontecido no século... no ano..., cando estaba no poder.... e o goberno era de tipo.... Neste momento a problemática de España se centraba en... Pero as similitudes coa etapa que estamos a comentar son ..., ..., ... O cal se pode ver claramente nas liñas ... do documento 2

4º Finalmente, tras comentar que no documento 1 se observa e que no documento 2 se identifica, no documento 3 sinala de novo que a etapa que estamos a comentar foi totalmente relevante a nivel económico, político, social e cultural. O documento/texto/táboa/gráfico/imaxe 3, escrito por ... que era..., datado en ..., está integrado na etapa... (poñer data ou século) da Historia de España.

Como se explica na liña ... deste documento 3, o final/a consecuencia deste proceso histórico, cambiou/se transformou/se estabilizou/empeorou/mellorou/quedou na mesma situación,

debido a que... xa que... como se pode ver na liña ... do documento 3. Neste momento, a personaxe/as personaxes/os acontecementos máis importantes foron , pois levaron a cabo as medidas que eran a base da súa ideoloxía, naquel momento de (data e periodo). Isto se pode observar ao explicar na liña ... do documento 3 as ideas

....,

En canto a etapa histórica, queda claro que este momento foi definitivo, xa que o goberno pasou a ser e a política cambiou para ser A economía acabou tendo unha tendencia e a poboación se enriqueceu/empobreceu/emigrou/voltou das colonias. Neste momento, as colonias de españa/as provincias de españa/o territorio español/ a política española estaba gobernado por ... debido a que

5º Como conclusión, débese sinalar que, no caso de Galicia, a situación política foi No territorio gobernaba ..., a economía se baseaba en e a sociedade estaba dividida en

. Aquí os acontecementos máis importantes foron,, As datas que podemos destacar son,, porque

Para rematar, aínda que as causas deste período de (nome do período e data) foron e as consecuencias foron ..., deron lugar a continuación a unha nova etapa histórica. Polo tanto, a continuación, entre e, o goberno será, estará dirixido por, a economía será, a sociedade tenderá a e a cultura se mostrará

As causas serán...

RESOLUCIÓN INDIVIDUAL DE EJERCICIOS EN 2º BAC

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Nº exercicios resoltos	Realiza o 90 % dos exercicios que se propoñen.	Realiza entre o 90 e o 80% dos exercicios que se propoñen	Realiza entre o 80 e o 70% dos exercicios que se propoñen	Desenvolve o procedemento, detállao, non o organiza e obtén o resultado correcto.	Realiza menos do 60% dos exercicios que se propoñen.
Procedemento e resultados dos	Desenvolve o procedemento, detállao,	Desenvolve o procedemento, detállao, preséntao	Desenvolve o procedemento, detállao, non o organiza e	Desenvolve o procedemento e obtén o	Non desenvolve o

exercicios	preséntao		obtén o	resultado	
resoltos	organizadamen te e obtén o resultado correcto	pouco organizado e obtén o resultado correcto.	resultado correcto.	correcto.	procedem en to e non obtén o resultado correcto.

REDACCIÓN E PRESENTACIÓN DE TRABALLOS ESCRITOS EN 2º BACH

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Redacción	O traballo está ben estruturado e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 80% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo está ben estruturado nun 50% e cumpre na súa totalidade coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión.	O traballo está ben estruturado nun 50% pero non cumpre coa estrutura de introdución, desenvolvemento e conclusión	O traballo non está estruturado e ten introdución, desenvolvemento e conclusión
Ortografía	O texto non presenta erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten menos de 3 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten entre 4 e 6 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática).	O texto ten entre 6 e 10 erros ortográficos (puntuación, acentuación e gramática)	O texto ten máis de 10 erros ortográficos.
Extensión	O exercicio escrito adáptase á extensión esixida (2, 3 ou 4 páxinas).	O exercicio escrito presenta media páxina máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta unha páxina máis da extensión esixida	O exercicio escrito presenta dúas páxinas máis da extensión esixida.	O exercicio escrito presenta máis de dúas páxinas da extensión esixida.
Contido	Trátase o	Nalgúns parágrafos	Un 60% do texto	Algúns	Só

AVALIACIÓN

En 2º de Bacharelato, aínda que se valoran positivamente tanto o traballo realizado como a asistencia a clase, os contidos, competencias e estándares de aprendizaxe son prioritarios á hora de obter unha determinada cualificación: en concreto o seu peso é dun 90%. O 10% restante valora o esforzo, interese e participación, así como o progreso e mellora ao longo do curso académico.

A nota correspondente á Avaliación Final Ordinaria será o resultado da media aritmética das distintas notas obtidas polo alumnado nas probas efectuadas ao longo do curso, valorando a súa actitude e o seu traballo, capacidade de síntese, os exercicios prácticos e todos os traballos complementarios.

No caso de “*Hª de España*” para aprobar unha avaliación será necesario que @alumn@ obteña 4,5 puntos sobre 10 e seguiremos a valorar:

1. Os coñecementos específicos: identificación de protagonistas, ideoloxías, cambio e continuidade...
2. A comprensión e capacidade para identificar as causas, os antecedentes, as consecuencias.... E a capacidade para identificar os procesos evolutivos.
3. A capacidade de relacionar os acontecementos co seu contexto histórico (social, político, económico... segundo corresponda).

4. A claridade expositiva, coherente e con rigor conceptual. En definitiva: a madurez intelectual.

5. A corrección gramatical e ortográfica

A nota correspondente á avaliación final ordinaria será o resultado da media de todo o curso, valorando a súa actitude e traballo. Engadirase un 10% por asistencia a clase e o esforzo realizado. Non hai exames de recuperación. Realizaranse dúas probas por trimestre, intentando respectar o formato aportado pola CIUG para as ABAU.

7. HISTORIA DA ARTE 2ºBAC

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

1. Interese por desenvolver o gusto estético persoal e respecto pola diversidade de percepcións e de sensacións persoais ante a obra de arte.
2. Sensibilidade e preocupación por coñecer, valorar e conservar o entorno artístico local
3. Respecto e valoración crítica de concepcións estéticas e formas artísticas afastadas do gusto persoal.
4. Valoración do protagonismo do comitente no proxecto e na creación da obras e nos programas artísticos.
5. Sensibilización ante a obra de arte como manifestación da creatividade humana e como conciencia crítica da Historia.
6. Interese por coñecer e valorar as distintas realizacións das civilizacións históricas.
7. Interese por coñecer o Patrimonio da arte contemporánea galega.
8. Sensibilización pola conservación e respecto do Patrimonio artístico e cultural galego.
9. Actitude aberta ante as linguaxes artísticas de vangarda como resposta ante problemas estéticos.

METODOLOXÍA DIDÁCTICA - MATERIAIS - PROCEDEMENTOS ESPECÍFICOS

Metodoloxía activa e participativa.

1. Utilizaranse sempre nas clases as obras de arte obxecto de estudo e outras que axuden a comprensión do estilo artístico dunha época, autor, etc. para que o alumno poda familiarizarse e visualizar e chegar a comprensión fácil dos distintos estilos artísticos, características dun artista, etc.
2. Como os libros non recollen tódalas obras que se piden na Selectividade, o profesor facilitará material gráfico, en cada tema do curriculum.

3. Facilitaranse tamén modelos xenéricos para comentar as distintas obras de arte.
4. Practicas sobre a forma de análise dunha obra de arte con a terminoloxia adecuada.
5. Uso de determinadas páxinas de internet.
6. Esquemas, mapas conceptuais, etc.
7. Elaboración de traballos polos alumnos.
8. Calificación rápida de obras de arte, por parte dos alumnos, sinalando as características principais da obra e a súa contextualización artística.
9. Saldas a coñecer in situ do noso patrimonio artístico autonómico e estatal, se é posible.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Relacionar e ter en contas os cambios iconográficos dun determinado tema o longo dos distintos estilos artísticos.

2. Ser capaz de analizar e comparar os cambios producidos na concepción da Arte e as súas funcións en distintos momentos históricos e en diversas culturas.
3. Ser capaz de relacionar as manifestacións artísticas co seu contexto histórico-cultural, valorando a diversidade de correntes e modelos estéticos que poden desenrolarse nunha mesma época e os trazos estilísticos que permiten a súa clasificación.
4. Ser capaz de analizar as obras significativas dos principais estilos e artistas da Arte, a partir de diversas metodoloxías, situándoas no seu contexto histórico-artístico e recoñecer as posibles influencias e a súa pervivencia na arte posterior.
5. Manexar con precisión e rigor a terminoloxía específica de cada unha das artes visuais.
6. Interpretar os principais códigos iconográficos da cultura visual de Occidente.
7. Observar e analizar obras da Arte do noso Patrimonio cultural no seu contexto orixinal, en museos ou exposicións, especialmente do propio entorno.
8. Identificar e localizar os trazos característicos que configuran os estilos artísticos máis representativos do mundo occidental, así como saber diferenciarlos e sinalar os cambios.
9. Recoñecer as obras máis representativas dos grandes mestres da Historia da Arte, distinguindo os trazos diferenciais do seu estilo e o que de innovación representa a súa obra para a Historia da Arte.

10. Realizar actividades de documentación e indagación a través de fontes de información diversas (textos, imaxes, plantas, alzados, planos, etc), sobre determinados aspectos da creación artística.

Utilizar un método de comentario que integre a valoración obxectiva da obra da arte e a creatividade persoal do alumno e expresalo con claridade e corrección formal.

CONTIDOS MÍNIMOS

1. Expresarse nunha linguaxe artística axeitada.
2. Capacidade de análise dunha obra de arte desde os aspectos formais, estilísticos, iconográficos, contextualización histórica- artística, valoración das posibles influencias e repercusións posteriores.
3. Distinguir as etapas evolutivas de cada un das principais artes. estilos ou movementos artísticos.
4. Comparar, analizar e distinguir as innovación dun mesmo tema iconográfico o longo do tempo.
5. Recoñecer a linguaxe artística de cada arte o movemento artístico o longo da Historia e as principais obras, autores e a súa contextualización e análise, segundo o elenco vixente, facilitado polo Grupo de Traballo.
6. Definir os termos artísticos do vocabulario.

SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS	Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización

UD / Tema / Prox	Bloque	Contido		Mes
		A Arte		
	B6.5.	▪ Novos sistemas visuais: fotografía, cine e televisión, cartelismo e cómic. Combinación de linguaxes expresivas.	PowerPoint e Apuntamentos	Setembro
	B6.7.	▪ Arte e cultura visual de masas.		
	B6.8.	▪ O patrimonio artístico como riqueza cultural. A preocupación pola súa conservación. A UNESCO.		
	B7.1.	▪ Vocabulario artístico.		
		Arte clásica. Grecia		
	B1.1.	▪ Grecia, creadora da linguaxe clásica: principais manifestacións.	PowerPoint e Apuntamentos	1-3 semanas Outubro
	B1.2.	▪ A función social da arte en Grecia.		
	B1.3.	▪ Comentario de obras de arte: Grecia.		
	B1.7.	▪ Traballo de investigación sobre historia da arte.		
	B1.8.	▪ Conservación do patrimonio: arte grecorromana		
		Arte clásica. Roma		
	B1.4.	▪ Visión do clasicismo en Roma. A arte na Hispania romana e na Gallaecia.		4ª semana Outubro /
	B1.5.	▪ Función social da arte en Roma.		
	B1.6.	▪ Comentario de obras de arte: Roma.		

	B1.7.	Traballo de investigación sobre historia da arte.	PowerPoint e Apuntamentos	1ª quincena novembro
	B1.8.	Conservación do patrimonio: arte grecorromana		
	B2.1.	Achega cristiá na arquitectura e na iconografía.		
		Arte bizantina		
	B2.2.	Arte bizantina.	PowerPoint e Apuntamentos	2ª quincena novembro
	B2.3.	Comentario de obras de arte bizantina.		
		Arte islámica e mudéjar		

1 a a		B2.11 ▪ O peculiar desenvolvemento artístico da Península Ibérica. Arte hispanomusulmá. O Románico no Camiño de Santiago. O Gótico e a súa longa duración.	PowerPoint e Apuntamentos	Decembro
-------------	--	---	---------------------------------	----------

UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización
UD / Tema / Prox	Bloque	Contido		Mes
		Arte prerrománica		
	B2.4.	▪ Arte prerrománica.	PowerPoint e Apuntamentos	1ª semana Xaneiro
	B2.14.	▪ Conservación do patrimonio: arte medieval.		
		Arte románica		
	B2.5.	▪ Configuración e desenvolvemento da arte románica. Igrexas e mosteiros. Iconografía románica	PowerPoint e Apuntamentos	2ª quincena Xaneiro
	B2.6.	▪ Función social da arte románica.		
	B2.7.	▪ Comentario de obras de arte románica.		
	B2.11.	▪ O peculiar desenvolvemento artístico da Península Ibérica. Arte hispanomusulmá. O Románico no Camiño de Santiago. O Gótico e a súa longa duración.		
	B2.12.	▪ Comentario de obras de arte medieval española.		
	B2.13.	▪ Traballo de investigación sobre historia da arte.		
	B2.14.	▪ Conservación do patrimonio: arte medieval.		
		Arte gótica		
		▪ Achega do Gótico: expresión dunha	PowerPoint e	1ª quincena

		B2.8.	cultura urbana. A catedral e a arquitectura civil. Modalidades escultóricas. Pintura italiana e flamenga, orixe da pintura moderna.	Apuntamentos	Febreiro
		B2.9.	▪ Función social da arte gótica.		
		B2.10.	▪ Comentario de obras de arte gótica.		
		B2.11.	▪ O peculiar desenvolvemento artístico da Península Ibérica. Arte hispanomusulmá. O Románico no Camiño de Santiago. O Gótico e a súa longa duración.		
		B2.13.	▪ Traballo de investigación sobre historia da arte.		
		B2.14.	▪ Conservación do patrimonio: arte medieval.		
		B3.1.	▪ Renacemento. Patróns e artistas. Orixe e desenvolvemento da nova linguaxe en arquitectura, escultura e pintura.		

2 a a v a l i a c i ó n		Achegas de grandes artistas do Renacemento italiano.		
		Arte renacentista		
	B3.1.	▪ Renacemento. Patróns e artistas. Orixe e desenvolvemento da nova linguaxe en arquitectura, escultura e pintura. Achegas de grandes artistas do Renacemento italiano.	PowerPoint e Apuntament os	2ª quincena
	B3.2.	▪ Función social da arte no Renacemento		Febreiro/ 1ª quincena
	B3.3.	▪ Comentario de obras de arte: arte do Renacemento.		
	B3.4.	▪ A recepción da estética renacentista na Península Ibérica.		
	B3.5.	▪ Comentario de obras de arte: arte española do Renacemento.		
	B3.6.	▪ Unidade e diversidade do Barroco. Linguaxe artística ao servizo do poder civil e eclesiástico. Urbanismo barroco. Igrexas e pazos. Principais tendencias.		
	B3.13.	▪ Traballo de investigación en historia da arte.		
	B3.14.	▪ Conservación do patrimonio: arte moderna.		Marzo
	Arte barroca e rococó			
B3.6.	▪ Unidade e diversidade do Barroco. Linguaxe artística ao servizo do poder civil e eclesiástico. Urbanismo barroco. Igrexas e pazos. Principais tendencias.			
B3.8.	▪ Comentario de obras de arte: arte do			

	Barroco.		
B3.9.	▪ Barroco hispánico. Urbanismo e arquitectura. Imaxinaria barroca. Achea da pintura española: grandes figuras do Século de Ouro.	PowerPoint e Apuntamentos	2ªquincena Marzo
B3.10.	▪ Comentario de obras de arte: arte española do Barroco.		
B3.11.	▪ Século XVIII. Mantemento do Barroco. Refinamento rococó. Neoclasicismo e Romanticismo.		
B3.12.	▪ Comentario de obras de arte: arte do século XVIII		
B3.13.	▪ Traballo de investigación en historia da arte.		
B3.14.	▪ Conservación do patrimonio: arte moderna.		

UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización
UD / Tema / Prox	Bloque	Contido		Mes
		Neoclasicismo e Romanticismo		
	B3.7.	▪ Función social da arte no Barroco.	PowerPoint e Apuntamentos	1ª quincena Abril
	B3.11.	▪ Século XVIII. Mantemento do Barroco. Refinamento rococó. Neoclasicismo e Romanticismo.		
	B3.12.	▪ Comentario de obras de arte: arte do século XVIII		
	B3.14.	▪ Conservación do patrimonio: arte moderna.		
	B4.1.	▪ A figura de Goya.		
	B4.2.	▪ Comentario de obras de arte: Goya.		
	B4.4.	▪ Comentario de obras de arte: arquitectura do século XIX.		
	B4.5.	▪ Evolución da pintura: Romanticismo, Realismo, Impresionismo e Simbolismo. Os postimpresionistas, xerme das vangardas pictóricas do século XX.		
	B4.7.	▪ Comentario de obras de arte: o século XIX.		
	B4.8.	▪ Escultura: mantemento do clasicismo. Rodin.		

		Do realismo ao modernismo		
	B4.3.	▪ A Revolución Industrial e o impacto dos novos materiais na arquitectura. Do Historicismo ao Modernismo. A Escola de Chicago. Nacemento do urbanismo moderno.	PowerPoint e Apuntamentos	2ª quincena Abril
	B4.4.	▪ Comentario de obras de arte: arquitectura do século XIX.		
	B4.5.	▪ Evolución da pintura: Romanticismo, Realismo, Impresionismo e Simbolismo. Os postimpresionistas, xerme das vangardas pictóricas do século XX.		
	B4.6.	▪ Función social da arte no século XIX.		
	B4.7.	▪ Comentario de obras de arte: o século XIX.		
	B4.8.	▪ Escultura: mantemento do clasicismo. Rodin.		
	B4.9.	▪ Comentario de obras de arte: século XIX		

3 a a v a l i a c i ó n	B4.10.	Traballo de investigación en historia da arte.		
	B4.11.	Conservación do patrimonio: arte do século XIX.		
		Primeiras vangardas		
	B5.1.	O fenómeno das vangardas nas artes plásticas: Fauvismo, Cubismo, Futurismo, Expresionismo, pintura abstracta, Dadaísmo e Surrealismo.	PowerPoint e Apuntamentos	1ª quincena Maio
	B5.2.	Comentario de obras de arte: a plástica na primeira metade do século XX.		
	B5.3.	Renovación da linguaxe arquitectónica: o funcionalismo do Movemento Moderno e a arquitectura orgánica.		
	B5.4.	Comentario de obras de arte: arquitectura da primeira metade do século XX.		
	B5.5.	Traballo de investigación en Historia da Arte.		
	B5.6.	Conservación do patrimonio: arte do século XX.		
		Segundas vangardas e últimas tendencias		
	B5.6.	Conservación do patrimonio: arte do século XX.		
B6.1.	Predominio do Movemento Moderno ou Estilo Internacional en arquitectura. A arquitectura á marxe do estilo internacional: High Tech, arquitectura Posmoderna e Deconstrución.			
B6.2.	Comentario de obras a de arte:		2ª quincena	

	arquitectura desde segunda metade do século XX.	PowerPoint e Apuntamentos	Maio
B6.3.	Artes plásticas: das segundas vangardas á posmodernidade.		
B6.4.	Comentario de obras de arte: a arte desde a segunda metade do século XX.		
B6.5.	Novos sistemas visuais: fotografía, cine e televisión, cartelismo e cómic. Combinación de linguaxes expresivas.		
B6.6.	Impacto das novas tecnoloxías na difusión e na creación artística.		

AVALIACIÓN DUN EXAME EN HISTORIA DA ARTE 2 BACH

	EXCELENTE	MOI AVANZADO	SATISFACTORIO	BÁSICO	ESCASO
Precisión nas respostas	Todas as respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión	Case todas as respostas desenvolve n o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	Poucas respostas desenvolven o tema con claridade, precisión e concisión.	A maioría das respostas non desenvolve n o tema con claridade, precisión e concisión
	CONTEXTOS HISTÓRICOS E ARTÍSTICOS CON DATAS, NOMES, EXEMPLOS, ELEMENTOS FEMININOS, GALEGOS E CASTELÁNS.	CONTEXTO HISTÓRICO E ARTÍSTICO CON DATAS E NOMES. EXEMPLOS.	CONTEXTO HISTÓRICO E ARTÍSTICO CON DATAS E NOMES.	CONTEXTO HISTÓRICO E ARTÍSTICO CON FALTAS.	

AVALIACIÓN

No caso de *Historia da Arte*, para aprobar a avaliación será necesario que o alumnado realice todas as probas feitas durante o curso que contarán o 100% da nota. O alumnado deberá dominar os contextos históricos, os contidos artísticos e o vocabulario necesario para a materia e para desenvolve-la. A redacción deberá ser clara, deberanse relacionar acontecementos históricos cos artísticos e se deberán introducir os aspectos necesarios nas composicións artísticas e de vocabulario de Historia da Arte. As etapas, movementos, elementos e artistas de cada época, deberán ser distinguidos e relacionados nos exercicios que se avaliarán ao longo da materia. Realizaranse dúas probas por trimestre, intentando respectar o formato aportado pola CIUG para as ABAU.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Relacionar e ter en contas os cambios iconográficos dun determinado tema o longo dos distintos estilos artísticos.

Ser capaz de analizar e comparar os cambios producidos na concepción da Arte e as súas funcións en distintos momentos históricos e en diversas culturas.

Ser capaz de relacionar as manifestacións artísticas co seu contexto histórico- cultural, valorando a diversidade de correntes e modelos estéticos que poden desenrolarse nunha mesma época e os trazos estilísticos que permiten a súa clasificación.

Ser capaz de analizar as obras significativas dos principais estilos e artistas da Arte, a partir de diversas metodoloxías, situándoas no seu contexto histórico-artístico e recoñecer as posibles influencias e a súa pervivencia na arte posterior.

Manexar con precisión e rigor a terminoloxía específica de cada unha das artes visuais.

Interpretar os principais códigos iconográficos da cultura visual de Occidente.

Observar e analizar obras da Arte do noso Patrimonio cultural no seu contexto orixinal, en museos ou exposicións, especialmente do propio entorno.

Identificar e localizar os trazos característicos que configuran os estilos artísticos máis representativos do mundo occidental, así como saber diferenciarlos e sinalar os cambios.

Recoñecer as obras máis representativas dos grandes mestres da Historia da Arte, distinguindo os trazos diferenciais do seu estilo e o que de innovación representa a súa obra para a Historia da Arte.

Realizar actividades de documentación e indagación a través de fontes de información diversas (textos, imaxes, plantas, alzados, planos, etc), sobre determinados aspectos da creación artística.

Utilizar un método de comentario que integre a valoración obxectiva da obra da arte e a creatividade persoal do alumno e expresalo con claridade e corrección formal.

8.CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

A metodoloxía didáctica empregada para desenvolver esta materia será nomeadamente activa e participativa, favorecendo o traballo individual e cooperativo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, o uso de técnicas e hábitos de investigación, a capacidade do alumnado de aprender por sí mesmo e a transferencia e a aplicación do aprendido, tal e como se establece no Decreto 86/2015 no seu Artigo 11

Prestaremos unha especial atención á adquisición e ao desenvolvemento das competencias, fomentando a correcta expresión oral e escrita así como o uso das matemáticas. As tecnoloxías da información e da comunicación por outra banda serán utilizadas como unha ferramenta necesaria para a aprendizaxe , tanto polo seu carácter imprescindible na educación como pola súa

utilidade e relevancia para a vida cotiá e a inserción laboral. Neste sentido, e tal e como establece o Artigo 11 do Decreto 86/2015 , adicaremos un tempo á lectura na nosa práctica docente.

Ademais, pretendemos exercitar ao alumnado nos procedementos habituais do xeógrafo e do historiador: natureza, tipoloxía e importancia das distintas clases de fontes, análise e utilización crítica das mesmas, contraste de interpretación historiográfica e utilización de información procedente dos medios de comunicación de masas para achegarse ao coñecemento da realidade xeográfica e xeopolítica actual.

A natureza específica da Xeografía e a Historia –multiplicidade de factores que interveñen nunha realidade humana, cambio permanente mais non uniforme nin no tempo nin no espazo, irrepitibilidade dos feitos- condúcenos a que nesta disciplina, en canto materia de ensinanza-aprendizaxe, debamos ter en conta as seguintes consideracións didácticas:

- A forma de acceder ao coñecemento histórico non é uniforme dentro da propia disciplina. Inflúen a parcela espacial e cronolóxica que se considere. Non nos acercamos cos mesmos medios ao coñecemento histórico máis afastado no tempo e no espazo que a unha época próxima. Polo tanto, os medios que utilizemos van variar ao longo de todo o desenvolvemento da materia.
- Traballaremos aspectos da realidade xeográfica mediante a observación directa ou indirecta insistindo na interpretación de gráficos e elaboración destes a partir de datos. Igualmente, consideramos fundamental a elaboración de traballos de campo sobre a realidade xeográfica máis próxima e/ou patrimonio artístico da contorna.
- A motivación é un aspecto importante para acadar unha ensinanza eficaz. Para promover que sexa positiva, buscaremos que os temas de estudo conecten directamente cos intereses do alumnado. Neste sentido, o emprego de medios audiovisuais, o achegamento a problemas da súa contorna, as saídas programadas, etc, constitúen estratexias motivadoras e atractivas.
- Partindo destas consideracións, pensamos que as distintas Unidades Didácticas deben enfocarse non como un conxunto de feitos illados, senón coma un conxunto de procesos e de

problemas nos que se analicen as súas causas e as súas consecuencias e as relacións existentes entre elas.

- Tanto na ensinanza da Historia como na de Xeografía, e en función dos contidos a tratar, empregaremos distintas estratexias metodolóxicas. A exposición do profesor/a será necesaria, sobre todo, ao tratar contidos conceptuais de maior complexidade porque lle permitirá ao alumnado un mellor acceso a eles. Para outros contidos, as estratexias de descubrimento ou de indagación, mediante materiais que se lle proporcionen, poden resultar máis axeitadas xa que o alumnado, ao indagar en diversas fontes, pode ser quen de construír o seu propio coñecemento en lugar de recibir a información xa elaborada.

En consecuencia, o plan de traballo dunha clase variará segundo os temas a tratar:

- Para a ensinanza de parcelas máis antigas que é difícil que o alumnado se sitúe, ou para aspectos da Historia e/ou da Xeografía que, polo seu afastamento espazo-temporal, non teñen unha repercusión recoñecible na contorna, o plan sería:

- Presentación dos problemas por parte do profesor/a
 - Consideración conxunta profesorado-alumnado das distintas alternativas posibles de interpretación.
 - Acordo sobre a natureza e sobre as causas do proceso histórico e/ou xeográfico en cuestión.
 - Ilustración e comprobación das conclusións con exemplos concretos, sempre que sexan procesos xerais.
- o Para abordar os aspectos relacionados co mundo actual e para o estudo de aspectos da historia máis próxima, a vía será partir do concreto para chegar ao abstracto e, apoiándonos en datos da contorna próxima, inducir a curiosidade de por que é así e ir relacionando a historia local cos seus condicionantes externos para tentar acadar unha comprensión de estruturas e de procesos máis amplos, pois non se pode entender o medio no que se desenvolve o alumnado desconectado das súas referencias máis xerais.

En canto á organización das Unidades Didácticas:

- A primeira das actividades de cada unha das Unidades Didácticas actuará de ámbito motivador para o tema das mesmas. O obxectivo é que o alumnado manifeste as súas opinións, sendo consciente do que coñece e do que descoñece. Así estaremos en condicións de axustar a proposta de actividades, incorporando as conclusións desta primeira sesión. A presentación pode ser distinta en cada caso: enquisa, visualización dun fragmento dun video, observación de gráficos, comparación de debuxos, pinturas, fotografías, etc.
- As actividades de desenvolvemento, das que obteremos información para a avaliación en tres niveis:
 - Traballo individual. Tanto no referente aos conceptos específicos da Unidade, como en relación á capacidade de descrición, relación e análise dos conceptos históricos e xeográficos, do nivel de expresión e comprensión dos mesmos tanto de forma oral como escrita, do coñecemento dos conceptos específicos da U.D. e tamén das actitudes manifestadas cara á materia.
 - Traballo en grupo, no que se fai especial fincapé porque permite unha distribución de tarefas, axuda á asunción de responsabilidades persoais e enriquece a calidade das actividades.

- O funcionamento da clase. Neste caso os datos para a avaliación derivan dos dous niveis anteriores, proporcionándonos unha información xeral importante tanto para o profesorado como para @s titores.

Tamén, somos conscientes da importancia dos enfoques multidisciplinares e de romper os estritos marcos das “materias”, especialmente no caso do ensino dos niveis obrigatorios. Neste sentido procuraremos traballar en equipo e coordinarnos cos outros membros do equipo docente de cada grupo. Sen embargo, temos que manifestar que métodos de traballo como as metodoloxías por proxectos ou outras que precisen o uso dos recursos e o traballo conxunto coa biblioteca escolar é posible que non poidan ser plantexados a causa dos recortes de profesorado e o práctico desmantelamento do equipo de biblioteca.

No referente ás asignaturas de 2º de Bacharelato o tratamento metodolóxico axustarase ao nivel competencial inicial do alumnado, respectando os ritmos e os estilos de aprendizaxe, e tendo en conta a atención á diversidade:

- A materia de “Historia de España” permite desenvolver metodoloxías activas, nas que o traballo individual e cooperativo estean permanentemente presentes, con elaboración de diferentes tipos de materiais, integrando de xeito especial as tecnoloxías da información e da comunicación.
- A materia de “Historia da Arte”

Por último, pero non menos importante, debemos contemplar a posibilidade de que neste curso que comeza haxa que desenvolver un ensino non presencial ou semipresencial debido á situación sanitaria que xa alterou o curso anterior co confinamento durante o tercer trimestre.

En caso de ter que volver a activar o ensino a distancia, o Departamento impartirá as clases por medios telemáticos. As actividades, tarefas, vídeos resumos e demais materiais estarán a disposición do alumnado na plataforma online Gsuite Classroom.

9.REFORZO E RECUPERACIÓN DAS APRENDIZAXES NON ADQUIRIDAS O CURSO ANTERIOR

Seguindo as *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato*, e tendo en conta que: o persoal docente do Departamento é o mesmo que o do curso anterior e polo tanto coñecedor da situación do alumnado do centro; en moitos casos, a mesma profesora ten continuidade coa docencia do alumnado do curso anterior; recoméndase o reforzo e recuperación das aprendizaxes dende un enfoque competencial e as competencias clave trabállanse en case todas as unidades didácticas; as profesoras do Departamento recuperarán contidos non traballados naqueles temas que sexan imprescindibles para a comprensión de conceptos ou aspectos concretos da materia do curso. En concreto, nos cursos da ESO e sobre todo na Xeografía de 2º e de 3º reforzaranse nos temas correspondentes aqueles contidos non traballados suficientemente o curso anterior. No caso de 4º de ESO, e de común acordo co Departamento de Economía, dado que o alumnado non puido completar a súa formación en 3º na

parte correspondente á materia de Xeografía e Historia, concretamente na parte correspondente á Xeografía, este departamento concentrará as unidades correspondentes a Xeografía económica (sectores e sistemas económicos, contexto económico galego, español e internacional) no primeiro mes de curso tanto para os alumnos que cursen Economía como para os que cursen Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial en 4º ESO. Cómpre sinalar que non todos os alumnos de 4º cursan as asignaturas de Economía pero, dado que o programa de Historia de 4º é tan amplo, que xa sen problemas de ningún tipo é case imposible rematar o currículo, decidimos non tratar en 4º os temas que non dimos en 3º e centrarnos únicamente nos contidos de Historia de 4º.

10.MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Libros de Texto

- “*Xeografía e Historia. 1º ESO*”. Baía Edicións. LOMCE. Autoras: Ana Brea Pedreira e Ana Romero Masiá. ISBN 978-84-9995-000-6. Edición 2015
- “*Xeografía e Historia. 2º ESO*”. Baía Edicións. LOMCE. Autoras: Ana Brea Pedreira e Ana Romero Masiá. ISBN 978-84-9995-198-0. Edición 2016
- “*Xeografía e Historia. 3º ESO*”. Baía Edicións. LOMCE. Autoras: Ana Brea Pedreira e Ana Romero Masiá. ISBN 978-84-9995-170-6. Edición 2015
- “*Xeografía e Historia. 4º ESO*”. Baía Edicións. LOMCE. Autoras: Ana Brea Pedreira e Ana Romero Masiá. ISBN 978-84-9995-199-7 . Edición 2016
- “*Historia do Mundo Contemporáneo*”. 1º Bach. Editorial Vicens Vives. Autores: L. Álvarez Rey, M. García Sebastián, C. Gatell Arimont & alii. ISBN: 978-84-682-3126-6. Edición 2015 ou ISBN 978-84-682 3895-1 Edición 2016
- “*Historia de España*”. 2º Bach. Editorial Vicens Vives. Edición en galego. Autores: L. Álvarez Rey, M. García Sebastián, C.Gatell Arimont; J.C. Gibaja Velázquez, M.Risquer Corbella. ISBN 978-84-682-3637-7. Edición 2016
- “*Historia da Arte*”, 2º Bach, Editorial Vicens Vives. Edición en Galego. Joan-Ramon Triadó, Maribel Pendás, ISBN 9788468236384, Edición 2016

Outros recursos didácticos

- Recursos dixitais como o classroom para as clases semipresenciais ou non presenciais en función da situación sanitaria.
- Libros de consulta.
- Xornais dixitais. Optamos por este tipo de información pola variedade ideolóxica, algo dificilmente atopable hoxe en día na prensa convencional onde domina o pensamento único.
- Utilizarase a prensa escrita para todos aqueles sucesos (“eventos” dise hoxe seguindo a terminoloxía anglosaxona) que poidan ser relevantes para o traballo do currículo e a mellora das competencias básicas.
- Pizarra electrónica nas aulas onde existe.
- Video proxector

- Fragmentos de películas e documentais sobre aspectos que teñan relación co currículo e o traballo das competencias, xunto coa recomendación de visionado doutras que poden atopar na Biblioteca (caso de seguir a funcionar o servizo).
- Materiais do “Proxecto terra”.
- Ordenador. Internet. Consulta de páxinas web cuxo uso poida ser relevante, como é o caso de SIXPAC.
- Presentacións PowerPoint que sirvan para sintetizar, visualizar ou centrar aspectos relevantes do currículo ou/e da actualidade.
- En principio non estableceremos ningún libro de lectura senón que utilizaremos fragmentos de textos literarios, xornalísticos ou mesmo de banda deseñada como material complementario na aula. Iso non é óbice para que recomendemos determinadas lecturas que o alumnado pode atopar na biblioteca e que teñen relación co traballado en clase nun momento determinado (“*Outra idea de Galicia*” de Miguel Anxo Murado).

11. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

Os alumnos coa asignatura pendente do curso anterior serán distribuídos por cursos e asignados a cada un dos profesores do departamento que se encargarán de entregar, corrixir e calificar os traballos. As calificacións aparecerán na primeira avaliación, segunda e avaliación ordinaria.

PLAN DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DA MATERIA PENDENTE DE 1º ESO

Entregaráselle ao alumnado un boletín de exercicios relativos aos contidos xeográficos e históricos da asignatura por cada trimestre que serán revisados e contarán favorablemente para a avaliación.

A cualificación positiva desta materia será o resultado de:

- Verificar que os alumnos e alumnas realizan as actividades periódicas propostas
- Constatar a consecución dos estándares de aprendizaxe e as competencias básicas.

Aqueles alumn@s que entreguen na data estipulada os seus boletíns e estes se adecúen ás normas e mínimos esixidos, serán obxecto dunha avaliación positiva.

Aqueles outr@s que non o fagan terán a opción de presentarse a un exame global da materia a celebrar no mes de maio. Este exame seguirá o modelo aplicado para a convocatoria extraordinaria de setembro.

PLAN DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DA MATERIA PENDENTE DE 2º ESO

No caso da asignatura de 2º da ESO, a recuperación da asignatura pendente consistirá na realización duns exercicios organizados por temas que o profesor/a entregará ao alumno/a que fará coa axuda do libro de texto de 2º de ESO. @ alumn@ deberá entregar o traballo feito na data fixada polo Departamento de Ciencias Sociais, Xeografía e Historia. Entregaranse dous bloques de exercicios: un no primeiro trimestre e outro no segundo. Aqueles alumn@s que entreguen na data estipulada os seus boletíns e estes se adecúen ás normas e mínimos esixidos, serán obxecto dunha avaliación positiva.

Aqueles outr@s que non o fagan terán a opción de presentarse a un exame global da materia a celebrar no mes de maio. Este exame seguirá o modelo aplicado para a convocatoria extraordinaria de setembro.

PLAN DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DA MATERIA PENDENTE DE 3º ESO.

A recuperación da asignatura organízase en base a unha serie de traballos, cuxa finalidade é que se adquiren as competencias básicas e se acaden os estándares de aprendizaxe que se pretenden desenvolver coa Xeografía e a Historia. Supoñen pois non só a constatación de posuír determinados coñecementos, senón tamén ser quen de buscar, seleccionar e organizar información procedente de diferentes fontes e ser quen de utilizar unha linguaxe correcta e coherente na súa exposición por escrito. Para a súa realización contarán co asesoramento do profesor/a encargad@:

- Na 1ª Avaliación @s alumn@s terán que elaborar unha serie de traballos centrados fundamentalmente na información proporcionada polo libro de texto e cuxo contido é histórico (Historia Moderna). A data límite de entrega fixarase entre fins de novembro/principios decembro.

- Na 2ª Avaliación, con data límite de entrega a principios de Marzo, realizarán varios traballos de contido xeográfico e varias buscas de información para o que terán que utilizar outras fontes de consulta, a maiores do libro de texto, maiormente páxinas web.

Valorarase a capacidade de buscar e seleccionar información procedente de distintas fontes, o interese e preocupación por aclarar dúbidas co profesor/a (en tempo), a capacidade de análise de informacións de diferentes sesgos, a capacidade de organizar a información (descripción do problema, orixe e causas do mesmo; consecuencias que se derivan; intereses...), a claridade e corrección expositiva, a incorporación de material cartográfico e fotográfico significativo (con utilización expresa ou como exemplificación do explicado). Valorarase negativamente (e é motivo de suspenso) a mera “fotocopia” de información.

- Aqueles alumn@s que entreguen na data estipulada os seus traballos e estes se adecúen ás normas e mínimos esixidos, serán obxecto dunha avaliación positiva.
- Aqueles outr@s que non o fagan terán a opción de presentarse a un exame global da materia a celebrar no mes de maio. Este exame seguirá o modelo aplicado para a convocatoria extraordinarias de setembro.

As fichas co traballo realizado na ESO deberán entregarse antes das seguintes datas:

1º trimestre: 30 de novembro.

2º trimestre: 28 de febreiro.

3º trimestre: 13 de maio.

A entrega de traballos e as probas pertinentes do Bacharelato faranse antes das seguintes datas:

1º trimestre: 30 de novembro.

2º trimestre: 28 de febreiro.

3º trimestre: 29 de abril

12.PAUTAS QUE DE XEITO XERAL ADOPTA O DEPARTAMENTO ANTE UNHA POSIBLE ENSINANZA SEMIPRESENCIAL OU NON PRESENCIAL

- Para os alumnos/as, que teñanse que confinar e no poidan realizar os exámes nas datas sinaladas, estos faránse, preferentemente, con posterioridade. Se o confinamento do alumnado se produce mentres seguen as clases presenciais ordinarias, poderanse facer exames online, preferentemente a través da Aula Virtual e de programas de visualización en tempo real, coma CISCO WEBEX.
- Cando algún alumno/a, teñase que confinar, seguirá a través da aula virtual a materia e exercicios correspondentes.
- Se as autoridades sanitarias decretasen o confinamento e non fose posible **impartir as clases** de modo presencial, estas impartiríanse a través de CISCO WEBEX, Aula Virtual e tamén co apoio do correo electrónico.
- Se as autoridades sanitarias decretasen o confinamento e non fose posible realizar **os exames** de xeito presencial, o Departamento de Xeografía e Historia acomodaría o sistema de avaliación as instrucións que determinen as autoridades educativas.

Se as autoridades sanitarias decretasen o confinamento, o Departamento de Xeografía e Historia adaptaría os **instrumentos para obter a cualificación** en cada avaliación, seguindo instrucións que determinen as autoridades educativas, e tendo en conta o momento cronolóxico en que esto sucedese.

